

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. rugsėjo 2 d.
(byla Nr. AG1-188/11-2025)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyriaus administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Daivos Bereikienės, Lionelos Gelmanienės (pranešėja) ir Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė), Sekretoriaujant J. D., dalyvaujant Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovei (pagal įgaliojimą) S. P., trečiojo suinteresuoto asmens E. K. atstovei (pagal pavedimą) advokato G. Č. padėjėjai I. S., viešame Komisijos posėdyje 2025 m. rugpjūčio 28 d. žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu (naudojant vaizdo konferencijų platformą „Microsoft Teams“) išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo T. K. patikslintą skundą atsakovei Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Kauno miesto vaiko teisių apsaugos skyriaus 2025 m. gegužės 22 d. sprendimo Nr. *(duomenys neskelbtini)* panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus. Trečiasis suinteresuotas asmuo byloje – E. K.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas T. K. patikslintu skundu (toliau – skundas) Komisijos prašo: „1. Panaikinti Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos Kauno miesto skyriaus 2025.05.22 d. sprendimą (duomenys neskelbtini). 2. Įpareigoti Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą Kauno miesto skyrių iš naujo išnagrinėti 2025.04.22 d. pateiktą skundą ir priimti naują sprendimą, atsižvelgiant į pateiktus įrodymus bei faktines aplinkybes.“

Pareiškėjas skunde nurodo, kad kreipėsi į Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Tarnyba) Kauno miesto vaiko teisių apsaugos skyrių (toliau – ir Skyrius) su 2025 m. balandžio 22 d. skundu dėl sistemingų vaikų teisių pažeidimų, pareiškėjo kaip tėvo teisių ribojimo ir motinos piktnaudžiavimo tėvų valdžia, kartu prašydamas ją patraukti atsakomybėn (toliau – ir skundas Tarnybai). Nurodo, kad skundo Tarnybai turinys papildytas rašytiniais įrodymais. Nurodo skundo Tarnybai esmę ir paaiškina, kad į Tarnybą kreipėsi dėl trijų esminių, aiškiai dokumentuotų pažeidimų:

1. Neinformavimas apie viešą renginį (E. [duomenys neskelbtini] dainavimo pasirodymas 2025 m. kovo 10 d.), kuris buvo viešas renginys, skirtas vaikų pasirodymui, į kurį galėjo atvykti tėvai. Vaikų motina pareiškėjo apie šį renginį neinformavo, nors pati jame dalyvavo. Pareiškėjo vertinimu, taip buvo pažeisti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – ir CK) 3.170 straipsnio 4 dalis, CK 3.156 ir 3.165 straipsniuose numatyta tėvų bendradarbiavimo pareiga, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 38 straipsnis, Jungtinių Tautų Vaiko teisių konvencijos (toliau – ir JT VTK) 9 straipsnio 3 dalis, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ir ANK) 73 straipsnis. Pareiškėjas taip pat pacitavo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo (toliau – ir LAT) 2017 m. spalio 20 d.

nutartį c. b. e3K-3-354-469/2017 bei Europos žmogaus teisių teismo (toliau – ir EŽTT) praktiką byloje Zhou v. Italy, Nr. 33773/11. Mano, kad vaikų motina sistemingai ignoruoja tėvų bendradarbiavimo principą ir sąmoningai riboja tėvo teisę dalyvauti vaiko gyvenime. Reikalavo pradėti administracinę teiseną pagal ANK 73 straipsnį.

2. 2025 m. kovo 21 d. SMS žinutėse užfiksuota, kad vaikų motina: a. pareiškėjo tiesiogiai neinformavo apie M. ligą; b. pareiškėjo tiesiogiai neinformavo apie treniruotės atšaukimą; c. teigė, kad visa informacija buvo perduota per vaiką; d. nereagavo į pareiškėjo prašymą pateikti informaciją apie vaistų vartojimą, kurie buvo įdėti į kuprinę. Pareiškėjo nuomone, šie veiksmai vertintini kaip sistemingas informacijos slėpimas, manipuliacija, emocinis vaiko išnaudojimas, motinos komunikacijos perleidimas vaikui, vaiko įtraukimas į suaugusiųjų pokalbius, veikimas prieš vaiko interesus, vidinio konflikto sukėlimas bei sąmoningas, kryptingas tėvo eliminavimas iš vaiko gyvenimo, ignoruojant ne tik tėvų bendradarbiavimo pareigą, bet ir vaiko interesą augti abiejų tėvų rūpestyje. Pareiškėjas nurodė teisinį pagrindą: CK 3.170 straipsnio 1 dalis, CK 3.159 straipsnio 3 ir 4 dalys, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo (toliau – VTAPI) 4 straipsnio 1 dalies 1, 2, 8 punktai, 2 dalis, 6 straipsnio 1 dalis, 31 straipsnio, JTVTK 12 straipsnis, 18 straipsnis, ANK 73 straipsnis. Pacitavo LAT 2021 m. balandžio 15 d. nutartį, c. b. e3K-3-97-701/2021, LAT 2020 m. birželio 18 d. nutartį, EŽTT praktiką byloje Kuppinger v. Germany, Nr. 62198/11. Mano, kad šis epizodas atskleidžia pavojingą ir žalą darančią motinos bendravimo praktiką, kai informacija apie vaikų būklę ir kasdienybę perduodama išimtinai per vaiką, užkraunant jam atsakomybę, priderančią suaugusiajam. Prašė šių veiksmų modelį vertinti kaip tyčinį, pakartotinį ir pavojingą vaiko teisių pažeidimą, ir taikyti atitinkamą teisinę atsakomybę pagal ANK 73 str. bei kitus taikytinus teisės aktus.

3. Neinformavimas apie E. [duomenys neskelbtini] konkursinį pasirodymą (2025 m. kovo 30 d.). Nurodė kad apie šį konkursą nebuvo nei informuotas, nei pakviestas. Pažymėjo, kad tai jau antras atvejis per tą patį mėnesį, kai negauna jokios informacijos apie dukros viešą pasirodymą. Paaikšino, kad dar anksčiau buvo raštu kreipęsis į motiną reikalaujamas suteikti informaciją apie: E. [duomenys neskelbtini] lankomą ugdymo įstaigą; prieigą prie informacijos apie artėjančius pasirodymus ar veiklas, kurioms svarbus pareiškėjo, kaip tėvo, dalyvavimas. Pažymėjo, kad į šiuos prašymus atsakymo iki šiol negavo. Nurodė, kad raštu į motiną dėl šios informacijos kreipėsi ir 2025 m. kovo 30 d., ir 2025 m. balandžio 6 d., tačiau informacija apie konkursą, ar kokią įstaigą lanko E. [duomenys neskelbtini] iki šiol nepateikta. Vertina, kad toks vengimas bendradarbiauti tik patvirtina nuoseklų ir sąmoningą motinos atsisakymą vykdyti tėvų tarpusavio informavimo pareigą.

Pažymi, kad skunde Tarnybai aiškiai suformulavo konkrečius prašymus ir reikalavo: „1. Nedelsiant pradėti administracinę procedūrą motinai pagal LR ANK 73 straipsnį už piktnaudžiavimą tėvų valdžia, kuris pasireiškė: sistemingu informacijos apie vaikus slėpimu; kludymu tėvui dalyvauti vaikų gyvenime, ugdyme ir auklėjime; vaikų emocinio saugumo trikdymu ir lojalumo konflikto skatinimu; 2. Taikyti poveikio priemones, numatytas ANK 73 str. 3 d., įskaitant: ipareigojimą lankyti pozityvios tėvystės ir šeimos komunikacijos programas; privalomą dalyvavimą elgesio korekcijos ar psichologinio švietimo kursuose; 3. Ipareigoti motiną nedelsiant teikti visą informaciją apie vaikų sveikatą, ugdymą, gydymą, papildomas veiklas ir viešus renginius tiesiogiai tėvui, o ne per vaikus; nutraukti vaikų įtraukimą į tėvų komunikaciją, pasitelkiant nepilnamečius informacijos perdavimui ar melagingiems pasiteisinimams (pvz., „tėtis kamščiuose“); 4. Organizuoti vaikams galimybę gauti psichologinę pagalbą, įskaitant: bent kelis apsilankymus pas vaikų psichologą; siekį įvertinti ir, jei būtina, mažinti jau patirtą emocinę žalą dėl motinos, suformuoto lojalumo konflikto, tėvo eliminavimo ir emocinės įtampos šeimos aplinkoje; 5. Užtikrinti realią, o ne formalią vaiko teisių apsaugą, kaip to reikalauja: LR Konstitucijos 38 straipsnis, Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 4 ir 10 straipsniai, Jungtinių Tautų Vaiko teisių konvencija, bei Europos Žmogaus Teisių Teismo ir Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika.“

Pareiškėjo nuomone, Tarnyba, atsakydama į pateiktą skundą tarnybai, privalėjo veikti vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) nuostatomis, visų pirma šiais 3 straipsnyje įtvirtintais principais.

Nurodo, kad Tarnyba ne tik pažeidė įstatyme nustatytus administracinio proceso principus, bet ir nesugebėjo įgyvendinti jai įstatymų ir teismų praktikos aiškiai nustatytos pareigos – ginti vaiką nuo sisteminių grėsmių ir jo emocinio saugumo pažeidimų. Pareiškėjo vertinimu, atsakydama į pareiškėjo 2025 m. balandžio 22 d. skundą, Tarnyba pateikė formalius, fragmentinius motinos žodžių perpasakojimus, neanalizuodama faktiškai svarbių aspektų ir visiškai ignoruodama pateiktus rašytinius įrodymus, taip pažeisdama VAI 3 straipsnyje įtvirtintą išsamumo, lygiateisiškumo, objektyvumo principus. Pareiškėjas išdėstė nesutikimo su Tarnybos 2025 m. gegužės 22 d. atsakymu Nr. (*duomenys neskelbtini*) argumentus.

Nurodo, kad *dėl vaistų perdavimo ir informacijos nesuteikimo*, Tarnyba cituoja vaikų motinos teiginį, esą vaistų dėžutėje buvo pridėtas informacinis lapelis, o žinutės apie vaistų vartojimą ji „negavo“. Tačiau prie skundo buvo pridėta fotografija, kurioje aiškiai matyti, kad sirupo pakuotėje informacinio lapelio nebuvo, o taip pat pateikta SMS žinutė, siųsta motinai, su klausimu dėl vaistų vartojimo. Pareiškėjo vertinimu, Tarnyba ne tik neatsižvelgė į šiuos objektyvius įrodymus, bet ir nepaprašė papildomos informacijos, kurią pareiškėjas galėjo pateikti (pvz., telefono išklotinę, patvirtinančią, kad žinutė buvo išsiųsta). Mano, kad tokia Tarnybos pozicija neatitinka objektyvumo principo (VAI 3 straipsnio 9 dalis) bei laikytina šališka.

Nurodo, kad *dėl informacijos apie treniruotę slėpimo ir jos perdavimo per vaiką*, Tarnyba pateikia E. K. aiškinimą, kad „kadangi treniruotę organizavo pats tėvas – motina neprivalėjo informuoti“. Mano, kad tokia pozicija yra visiškai nesusijusi su skunde Tarnybai nurodytu pažeidimu: jog motina sąmoningai informavo apie treniruotės atšaukimą tik per vaiką, o ne tiesiogiai tėvui, ir kad vaikas buvo priverstas atlikti suaugusiojo komunikacijos funkciją. Pažymi, kad šie faktai buvo aiškiai išdėstyti skunde Tarnybai ir pagrįsti SMS žinutėmis, tačiau Tarnyba ne tik ignoravo šią informaciją, bet ir apsimetė, kad tokio skundo turinio apskritai nėra, taip pažeisdama VAI 3 straipsnio 5 dalį (išsamumo) bei LAT 2021 m. balandžio 15 d. nutartį (e3K-3-97-701/2021), kurioje išaiškinta, jog informacijos perdavimas tarp tėvų neturi būti perleidžiamas vaikui.

Nurodo, kad *dėl neinformavimo apie E. [duomenys neskelbtini] dainavimo pasirodymą*, Tarnyba iš esmės apjungė du atskirus skundo epizodus – dainavimo pasirodymą (2025 m. kovo 10 d.) ir konkursą (2025 m. kovo 30 d.) – į vieną neaiškų komentarą. Pažymi, kad atsakyme nurodoma, kad „renginys nebuvo skirtas tėvams“, o „vaikai buvo vedami specialistų“, tačiau skunde Tarnybai buvo pateiktas aiškus darželio Facebook įrašas, įrodantis, kad renginys buvo viešas, su konkrečių vaikų paminėjimu, o motina jame dalyvavo, bet tėvo neinformavo, pažeisdama CK 3.170 straipsnio 4 dalį ir ANK 73 straipsnį. Atkreipė dėmesį, kad Tarnyba neatsakė į esminį klausimą – apie E. [duomenys neskelbtini] konkursinį pasirodymą kovo 30 d., nors jis yra vienas pagrindinių skundo Tarnybai epizodų.

Nurodo, kad *dėl neinformavimo apie būrelius*, Tarnyba teigia, kad pasak motinos „tėvas viską mato Facebook grupėse“. Pareiškėjo vertinimu, tai yra formalus, su realybe prasilenkiantis komentaras, nes: iki 2025 m. birželio 22 d. motina nepateikė jokios informacijos, kokius būrelius šiuo metu lanko vaikai, šie faktai nurodyti ir skunde, ir pakartotinai – asmeniniuose kreipimuose į motiną; Tarnyba neprašė motinos pateikti šios informacijos ir neįpareigojo jos to daryti.

Nurodo, kad *dėl administracinio nusižengimo procedūros*, Tarnybos atsakyme nurodoma, kad „2025-03-18 ir 2025-04-22 skundų pagrindu E. K. atžvilgiu pradėta administracinio nusižengimo procedūra“ (ROIK: 25273512191). Tačiau Tarnyba nepaaikšina, kokiu pagrindu ši procedūra buvo pradėta, kokie konkretūs veiksmai atlikti, kokie pažeidimo požymiai tiriami; procedūra iki šiol nėra baigta, o tai reiškia, kad nėra nei išvados, nei sprendimo, nei vaiko teisių gynimo realiomis priemonėmis; Tarnyba nepateikia nei pačios procedūros eigos aprašo, nei paaiškina, kodėl nesiiimta prevencinių veiksmų (pvz., išpėjimo, poveikio priemonių pagal ANK 73 straipsnio 3 dalį). Pareiškėjo vertinimu, administracinio nusižengimo procedūra buvo pradėta tik formaliai – siekiant imituoti reagavimą, tačiau neturi jokios realios prasmės vaiko teisių apsaugos požiūriu. Pažymi, kad skunde Tarnybai buvo aiškiai prašoma ne tik pradėti procedūrą, bet ir: taikyti poveikio priemones (pozityvios tėvystės kursai, komunikacijos korekcija); užtikrinti vaiko informacinį saugumą; nutraukti vaikų naudojimą kaip informacijos perdavimo priemonę. Pareiškėjo nuomone, į šiuos skundo Tarnybai reikalavimus Tarnyba visiškai neatsakė, o formali nuoroda į „pradėtą, bet nebaigtą“ procedūrą neatitinka nei VAI 3 straipsnio 5 dalies (išsamumo), nei 8 straipsnio 1 dalies 3 punkto (teisėtumo ir

motyvuotumo), nei VTAPI 10 straipsnio 4 dalies, kuris įpareigoja priimti realų sprendimą, o ne atidėlioti atsakomybės klausimą neribotam laikui.

Apibendrinamas skundo argumentus, pareiškėjas nurodo, kad Atsakymas neišsamus – pažeistas VAĮ 3 straipsnio 5 dalis. Atsakyme nebuvo pateiktas nei išsamus, nei teisiškai motyvuotas vertinimas. Neatsakyta į visus skunde Tarnybai aiškiai suformuluotus klausimus, nepateikta jokių teisės aktų, kuriais remiantis buvo padarytos išvados. Mano, kad institucija ne tik neįvykdė išsamumo pareigos, bet ir pažeidė asmens teisę į motyvuotą administracinį sprendimą. Pažeistas objektyvumo principas – ignoruoti įrodymai, remtasi tik motinos paaiškinimais. Pareiškėjo vertinimu, Tarnybos Atsakymas šį principą pažeidžia keliais aspektais: atsakymas grindžiamas vien tik motinos žodiniais paaiškinimais; ignoruoti objektyvūs įrodymai – SMS žinutės, nuotraukos, vaikų pasisakymai; nesuteikta galimybė man pateikti papildomus įrodymus, nors apie tokią galimybę aiškiai informavau (pvz., telefono išklotinė). Tyrimo pradėjimas – formalus, be realaus sprendimo, iki skundo pateikimo šiai dienai nėra jokio priimto sprendimo, nėra taikytų poveikio priemonių, nėra net vaiko teisių pažeidimų vertinimo išvados. Mano, kad tokia situacija neatitinka VAĮ 10 straipsnio 4 dalies, kuri įtvirtina pareigą per 20 darbo dienų pateikti administracinį sprendimą arba informuoti apie jo pratęsimą – su pagrindu.

Pareiškėjo vertinimu, nebuvo ištirta nei faktinė, nei teisinė skundo Tarnybai esmė; nepriimtas joks individualus, motyvuotas sprendimas, kaip to reikalauja VAĮ 3 ir 10 straipsniai; atsakyme nėra nė vieno išanalizuoto skundo reikalavimo (pvz., dėl ANK 73 straipsnio, psichologinės pagalbos, poveikio priemonių, informavimo pareigos nustatymo); institucijos šališkumas akivaizdus – visos pozicijos grindžiamos išimtinai vieno iš tėvų pasakojimais, ignoruojant įrodymus ir teismų praktiką; atsisakymas priimti sprendimą dėl pradėtos administracinės procedūros yra ne tik procedūrinis pažeidimas, bet ir teisinio atsakomybės vengimo forma.

Mano, kad Tarnybos atsakymas Nr. (*duomenys neskelbtini*) turi būti laikytinas niekiniu tiek procesiniu, tiek materialiniu aspektu.

Atsakovė Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime į pareiškėjo skundą nurodo, kad pareiškėjas 2025 m. balandžio 23 d. Skyriui pateikė skundą (reg. Nr. 2PR-177), kuriame reikalavo: 1. Nedelsiant pradėti administracinę procedūrą motinai pagal ANK 73 straipsnį už piktnaudžiavimą tėvų valdžia, kuris pasireiškia sistemingu informacijos apie vaikus slėpimu; kliudymu tėvui dalyvauti vaikų gyvenime, ugdyme ir auklėjime; vaikų emocinio saugumo trikdytu ir lojalumo konflikto skatinimu; 2. Taikyti poveikio priemones, numatytas ANK 73 str. 3 d., įskaitant: įpareigojimą lankyti pozityvios tėvystės ir šeimos komunikacijos programas; privalomą dalyvavimą elgesio korekcijos ar psichologinio švietimo kursuose; 3. Įpareigoti motiną nedelsiant teikti visą informaciją apie vaikų sveikatą, ugdymą, papildomas veikas ir viešus renginius tiesiogiai tėvui, o ne per vaikus; nutraukti vaikų įtraukimą į tėvų komunikaciją, pasitelkiant nepilnamečius informacijos perdavimui ar melagingiems pasiteisinimams; 4. Organizuoti vaikams galimybę gauti psichologinę pagalbą, įskaitant bent kelis apsilankymus pas vaikų psichologą; siekti įvertinti ir jei būtina, mažinti jau patirtą emocinę žalą dėl motinos suformuoto lojalumo konflikto, tėvo eliminavimo ir emocinės įtampos šeimos aplinkoje; 5. Užtikrinti realią, o ne formalią vaiko teisių apsaugą, kaip to reikalauja Konstitucijos 38 straipsnis; VTAPI 4 ir 10 straipsniai; JTVTK; bei EŽTT ir LAT praktika.

Atsakovė pacitavo VTAPI 36 str. 1 d., Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. A1-803 „Dėl Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 10.1 papunkčio, 4 ir 6 punktų nuostatas ir nurodo, kad gavus pareiškėjo skundą Tarnybai, Skyriaus specialistė 2025 m. gegužės 2 d. susitiko su pareiškėjo nepilnamečiais vaikais M. K. ir E. K., bei išklusė jų nuomones, kurios užfiksuotos 2025 m. gegužės 20 d. vaikų situacijos vertinimo duomenų anketose (reg. Nr. 2P-VSV-1744, 2P-VSV-1746).

Nurodo, kad tose pačiose anketose užfiksuota ir pareiškėjo nuomonė, kuri buvo išklaudyta 2025 m. gegužės 14 d. telefonu, bei vaikų motinos E. K. nuomonė, kuri buvo išklaudyta 2025 m. gegužės 2 d.; 2025 m. gegužės 15 d. Atliekant vaiko situacijos vertinimą, buvo išsiųstas paklausimas

į E. K. ugdymo įstaigą – Kauno lopšelių darželį „(duomenys neskelbtini)“, analizuojama gauta rašytinė informacija. Skyriuje 2025 m. gegužės 15 d. buvo gautas Kauno lopšelio-darželio „(duomenys neskelbtini)“ atsakymas (reg. Nr. 6965).

Paaškina, kad pagal pareiškėjo skunde Tarnybai nurodytas aplinkybes buvo vertinta vaikų situacija ir spęsta, ar nepilnamečių vaikų tėvai užtikrina jų teises bei teisėtus interesus. Atlikus pareiškėjo nepilnamečių vaikų vertinimą, 2025 m. gegužės 20 d. sprendimuose (reg. Nr. 2VSV-1338; 2VSV-1339) nurodyta, kad nebuvo nustatytas vaiko teisių pažeidimas, nenustatyta būtinybė vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį, baigiamas pranešimo nagrinėjimas. Pareiškėjui Skyriaus 2025 m. gegužės 22 d. pateiktas atsakymas (reg. Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – skundžiamas Atsakymas) buvo apibendrinamojo pobūdžio, buvo aptarta išnagrinėta vaikų situacijos vertinimo anketa ir priimti sprendimai, taip pat nurodyta, kad dėl pareiškėjo 2025 m. kovo 18 d. ir 2025 m. balandžio 22 d. skundų/prašymų pagrindu vaikų motinai E. K. pradėta administracinio nusižengimo procedūra (ROIK: 25273512191). Skundžiamo Atsakymo ir atsiliepiamo į pareiškėjo skundą pateikimo metu tyrimas buvo atliekamas ir nutarimas dar nebuvo priimtas. Atkreipia Komisijos dėmesį, kad pareiškėjas neskundė įstatyme numatyta tvarka vaikų situacijos vertinimo anketose priimtų sprendimų, su kuriais jis 2025 m. gegužės 21 d. susipažino elektroniniu paštu ir jokių pastabų nepateikė.

Nurodo, kad pareiškėjo skunde Tarnybai vis akcentuojama, kad vaikų motina neteikia informacijos apie vaikų ugdymo įstaigose vykstančius viešus renginius, apie vaikų sveikatą ir pan. Atkreipia Komisijos dėmesį, kad CK 3.170 straipsnio 5 d. numato, kad tėvas ar motina, gyvenantys su vaiku skyrium, turi teisę gauti informaciją apie vaiką iš visų auklėjimo, mokymo, gydymo, vaiko teisių apsaugos ir kitų institucijų, kurios turi ryšį su vaiku. Pažymi, kad pareiškėjas pats aktyviai privalo dalyvauti vaikų gyvenime, t. y. domėdamasis ugdymo, sveikatos įstaigų duomenų bazėmis, kadangi jam tokia informacija privalo būti teikiama ir geranoriškai bendradarbiauti su vaikų motina, kalbėtis su vaikais. Nurodo, kad kaip matyti iš Kauno lopšelio-darželio „(duomenys neskelbtini)“ rašto „abu tėvai domisi mergaitės ugdymu. Atvykus pasiimti mergaitės, tėvai pasiteirauja mokytojų, kaip praėjo E. [duomenys neskelbtini] diena, kaip sekėsi ir pan. Į šventes ir renginius, kurie vyksta įstaigoje, kviečiami visi tėveliai. Informaciją apie šventes ir renginius viešiname įstaigos patalpose, socialiniuose tinkluose bei tėvelius informuoja individualiai“.

Atsakovės atstovė Komisijai papildomai paaiškino, kad Tarnybos Skyriaus specialistai, nagrinėdami pareiškėjo skundą Tarnybai, veikė pagal VTAPI ir Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo reikalavimus, patikrino pareiškėjo skunde nurodytas aplinkybes ir išnagrinėjo situaciją, taigi Skyriaus kompetencijai priskirti veiksmai buvo atlikti tinkamai ir nepažeidžiant galiojančių teisės aktų reikalavimų. Pareiškėjui Skyrius pateikė skundžiamą Atsakymą. Paaiškino, kad skundžiamame Atsakyme per apsirikimą klaidingai nurodyta pareiškėjo skundo gavimo Tarnyboje data ir patikslino, kad 2025 m. balandžio 22 d. skundas Tarnyboje buvo užregistruotas 2025 m. balandžio 23 d., t. y. sekančią darbo dieną po to, kai buvo atsiųstas el. paštu po Tarnybos darbo valandų 2025 m. balandžio 22 d. Pažymėjo, kad Skyrius teikdamas pareiškėjui skundžiamą Atsakymą, suteikė išsamią ir aiškią informaciją, kuri paremta atliktais vaikų situacijos vertinimo sprendimais ir papildomai pateikta informacija apie pareiškėjo 2025 m. kovo 18 d. ir 2025 m. balandžio 22 d. skundų/prašymų skundų pagrindu vaikų motinai E. K. pradėtą administracinio nusižengimo procedūrą. Pareiškėjo skundo Tarnybai išnagrinėjimo rezultatas yra vaiko situacijos vertinimo anketos, su kuriomis pareiškėjas buvo supažindintas teisės aktų nustatyta tvarka. Todėl mano, kad nėra pagrindo panaikinti skundžiamo Atsakymo, kuriuo pareiškėjui tik pateikta apibendrinta informacija apie jo pateiktų skundų nagrinėjimą, kadangi išlieka vaikų situacijos vertinimo sprendimai, kurie yra nepakeisti ir neapskūsti įstatymuose numatyta tvarka ir terminais.

Trečiasis suinteresuotas asmuo E. K. atsiliepiame į pareiškėjo skundą pareiškia, jog su pareiškėjo skundu kategoriškai nesutinka, kadangi jis yra aiškiai nepagrįstas, todėl atmestinas.

Pateikia esminius nesutikimo su pareiškėjo skundu argumentus ir teisinius motyvus. Mano, kad pareiškėjas faktines aplinkybes interpretuoja ir jas iškreipia tik sau palankiu būdu, taip klaidindamas tiek Skyrių, tiek ir Komisiją, iš esmės siekdamas sumenkinti Trečiojo asmens, kaip vaikų motinos, asmenį ir jos autoritetą vaikų atžvilgiu, tikslu ją „nubausti“. Dėl šios priežasties,

trečiojo asmens įsitikinimu, Skyriaus priimtas Sprendimas yra teisėtas ir pagrįstas, įvertinus visus ginčo situacijai reikšmingus duomenis, todėl paliktinas galioti.

Trečiojo suinteresuoto asmens vertinimu, pareiškėjas dėl nesuprantamų priežasčių veikia prieš greitą ir teisingą bylos išnagrinėjimą, tokiu būdu klaidindamas tiek Komisiją, tiek ir skyrių bei apsunkindamas bylos nagrinėjimą. Nurodo, kad didžioji dalis pareiškėjo skunde cituojamos ir / ar nurodomos teismų praktikos net neegzistuoja arba iš esmės prasilenkia su nagrinėjama ginčo situacija, dalis nurodytų teisės aktų nuostatų atspindi visiškai ką kitą nei nurodo pareiškėjas savo Skunde, kaip antai, pareiškėjo nurodoma Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. e3K-3-97-701/2021 neegzistuoja, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. birželio 18 d. Pareiškėjo skunde aptariamoms nutarties net nėra nurodytas bylos numeris, Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 4 straipsnio nurodyti punktai neatspindi pareiškėjo skunde aptariamų punktų, pareiškėjo skunde cituojama Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. birželio 18 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. e3K-3-173-695/2020 neegzistuoja, iš pareiškėjo skunde nurodomos LVAT nutarties, priimtoms administracinėje byloje Nr. e2A-694-502/2023 pateiktos citatos nerandama pačioje nutartyje, kaip kad nurodo pareiškėjas, pareiškėjo skunde nurodomos Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2023 m. kovo 30 d. nutarties, priimtoms administracinio nusižengimo byloje Nr. 2AT-19-303/2023 kardinaliai skiriasi nuo pareiškėjo nurodomų aplinkybių skunde, pareiškėjo skunde nurodoma Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. sausio 10 d. nutartis, priimta administracinėje byloje Nr. eA-18-858/2020 neegzistuoja, nurodytos aplinkybės byloje Zhou v. Italy – 33773/11, kardinaliai skiriasi nuo nagrinėjamos bylos faktinių aplinkybių, kaip kad ir šioje – Kuppinger v. Germany, 62198/11 ir kt. mano, kad pareiškėjui turėtų būti žinoma, kad teisiniame (teisminiame) procese turi būti naudojamos ir cituojamos realios bei egzistuojančios teismų praktikos, teisės aktai, atitinkantys nagrinėjamo ginčo situaciją, o ne galimai dirbtinio intelekto sukurti kliedesiai.

Dėl pareiškėjo skunde nurodomų aplinkybių dėl jo neinformavimo apie viešą renginį (E. [duomenys neskelbtini] dainavimo pasirodymą 2025 m. kovo 10 d.) ir tokiu būdu vaikų motinos sistemingą ignoravimą tėvų bendradarbiavimo principo, sąmoningai ribojant tėvo teisę dalyvauti vaiko gyvenime, nepaisant nei vaiko interesų, nei savo įstatyminės pareigos užtikrinti abiejų tėvų dalyvavimą vaiko ugdyme, piktnaudžiaujant tėvų valdžia, veikiant prieš vaiko interesus ir pareiškėjo kaip tėvo teises, dėl ko trečiojo asmens atžvilgiu turi būti pradėta administracinė teisena pagal ANK 73 straipsnį, trečiasis asmuo pažymi, kad iš paties pareiškėjo kartu su skundu pridėtų fonotuotaukų (Priedas Nr. 1, vaiko dainavimo pasirodymas 2025 m. kovo 10 d.) matyti, kad renginys vyko (*duomenys neskelbtini*) muzikos gimnazijoje, dėl projekto „Meilė tėvynei mažoj širdelėj“, skirto paminėti Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną – Kovo 11-ąją, o ne pačiame lopšelyje – darželyje „(*duomenys neskelbtini*)“, kaip kad teigia pareiškėjas savo skunde. Nurodo, kad į šį renginį vaikus vedėsi šio darželio specialistai, o ne tėvai. Renginys buvo skirtas ne minėto darželio vaikų tėvams, todėl abejotina dėl šio renginio traktavimo kaip „viešo“. Trečiajam asmeniui net nežinoma ar kitų vaikų tėvai atvyko pažiūrėti šio renginio. Trečiasis asmuo nuvyko pasižiūrėti ar vaikas tvarkingai atrodo, yra susiūkavęs. Kita vertus, Pareiškėjui yra puikiai žinoma tiek dukters (tiek ir sūnaus) ugdymo įstaiga, kuri nėra pasikeitusi iki šiol, tiek ir kita informacija, skelbiama viešai, socialinio tinklo „Facebook“ grupėje, prie kurios jis yra prisijungęs. Pareiškėjas be kita ko reguliariai lankydavosi šioje ugdymo įstaigoje, todėl turėjo visas galimybes susižinoti visą reikiamą / einamąją informaciją iš darželio specialistų, susijusią su vaiku. Susidaro įspūdis, kad pareiškėjas gauna informaciją tik tokią, kuri yra patogi jam, o jeigu nesidomi viešai prieinama informacija, lieka kalta vaikų motina dėl tokios informacijos nesuteikimo. CK 3.170 straipsnio 5 dalyje aiškiai ir nedviprasmiškai įtvirtinta, kad tėvas ar motina, negyvenantys kartu su vaiku, turi teisę gauti informaciją apie vaiką iš visų auklėjimo, ugdymo, gydymo, vaiko teisių apsaugos ir kitų įstaigų bei institucijų, kurios turi ryšį su jo vaiku. Mano, kad šiuo konkrečiai aptariamu atveju, ši informacija nesudėtingai būtų buvusi prieinama pačiam pareiškėjui, jeigu jis domėtusi ir / ar dėtų pastangas susižinoti tokio pobūdžio informaciją, o ne eilinį kartą kaltinti vaikų motiną. Trečiasis asmuo kategoriškai nesutinka su pareiškėjo skunde nurodomomis aplinkybėmis dėl tariamo bendradarbiavimo principo ignoravimo, tėvo ribojimo dalyvauti vaiko gyvenime, veikimą prieš vaiko interesus ir kt., kadangi jos prieštarauja susiklosčiusiai faktinei situacijai. Priešingai nei nurodoma pareiškėjo skunde, trečiasis asmuo niekaip neriboja tėvo galimybių (tiesiogiai) bendrauti ir dalyvauti

vaikų gyvenime, tiek kiek jam pačiam norisi. Visą reikšmingą informaciją, kurios tėvas pats negali gauti ir / ar sužinoti, vaikų motina jam suteikia. Vaikais yra visapusiškai pasirūpinta, jų interesai bei teisės nėra niekaip pažeidžiami, kaip ir tėvo. Šiame kontekste aptartina, jog pats tėvas yra nusišalinęs nuo bendravimo su vaikais, kadangi nesilaiko teismo nutartimi nustatytos bendravimo tvarkos, vaikus pasiima tik tuomet kai jam patogiu, praleidžiant su vaikais tik savaitgalį (nors jam priklauso kelios ir savaitės dienos), visais buities reikalais, ugdymo įstaigomis, popamokine ir kita veikla, vežiojimu ir kt., turi rūpintis išimtinai vaikų motina, todėl visiškai nesuprantamas pareiškėjo noras motiną ne tik charakterizuoti neigiamai visų institucijų akivaizdoje, tačiau ir ją „nubausti“. Pažymi, kad ANK 73 straipsnio 1 dalyje nustatyta administracinė atsakomybė už tėvų vadžios nepanaudojimą arba panaudojimą priešingai vaiko interesams. Šios teisės normos dispozicija yra blanketinė, t. y. atsakomybė pagal šią normą kyla už kituose tarptautiniuose ir nacionaliniuose teisės aktuose, kaip antai Lietuvos Respublikos Konstitucijoje, Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijoje, Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme ir kt., nustatytų tėvų pareigų ir kartu vaiko teisių pažeidimą. Taigi, traukiant asmenį atsakomybėn pagal šią normą, būtina nurodyti ir kokią konkrečią teisės akto nuostatą asmuo pažeidė. *Nusižengimas turi pasižymėti tam tikro pavojingumo lygiu, be to, turi būti aiškiai nustatytas subjektyvusis kaltės požymis asmens veiksmuose.* Tokiais atvejais, siekiant padaryti išvadas dėl nusižengimo buvimo, itin svarbu vertinti susidariusios situacijos aplinkybių visumą, kurią sudaro ne tik atlikti veiksmai, bet ir konflikto tarp pažeidėjo ir kito suaugusio asmens priežastys, tikslas, pažeidėjo veiksmų kryptingumas vaiko atžvilgiu ir pan. (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis atnaujintoje administracinio teisės pažeidimo byloje Nr. 2AT-38/2014, nutartis atnaujintoje administracinio nusižengimo byloje Nr. 2AT-10-693/2018*). Nurodo, jog tiek baudžiamoji teisė, tiek administracinių nusižengimų teiseną yra paskutinės griežčiausios atsakomybės formos ir taikomos tik išimtiniais atvejais. Daro išvadą, kad trečiojo asmens veiksmuose nėra sudėties požymių, nustatytų ANK 73 straipsnio 1 dalyje, kaip kad teigia Pareiškėjas savo Skunde, o trečiojo asmens veiksmai ne tik neatitinka administracinei atsakomybei kilti būtino pavojingumo lygmens, bet šie veiksmai apskritai niekaip nėra nukreipti priešingai vaikų interesams ir neapriboja jų bendravimo su pareiškėju, niekaip neapsunkina ir nevaržo pastarojo teisių / interesų, todėl nėra jokios atsakomybės rūšies objektu. Kitoks šių veiksmų vertinimas, neatitiktų Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nuosekliai formuojamos praktikos.

Dėl pareiškėjo skunde nurodomų aplinkybių dėl jo neinformavimo apie M. ligą, treniruotės atšaukimą, informacijos perdavimą per vaiką, nereagavimą į prašymą pateikti informaciją apie vaistų vartojimą, kurie buvo įdėti į kuprinę trečiasis asmuo paaiškina, kad vaikas nesirgo: ryte atsikėlęs jis keletą kartų pakosėjo, todėl trečiasis asmuo nusprendė tą dieną jo neleisti į ugdymo įstaigą. Nurodo, kad toks sprendimas buvo priimtas, atsižvelgiant į nepriekaištingą vaiko lankomumą, siekiant stebėti, ar nepakils temperatūra ir / ar neatsiras kitų simptomų. Tam tikslui Trečiasis asmuo vaikui nupirko sirupą nuo kosulio, kurį pastarasis buvo įsidėjęs į kuprinę, vykstant pas tėvą. Sirupas nuo kosulio nereceptinis vaistas, tuo atveju, jeigu kartu su sirupu nebuvo pridėto informacinio lapelio, vartojimo instrukciją galima lengvai pasižiūrėti internete, juo labiau, kad vaikas buvo informuotas apie šio „vaisto“ vartojimą ir aiškiai žinojo kiek ir kaip dažnai jį vartoti. Trečiasis asmuo taip pat nurodo, kad iš pareiškėjo žinutės su klausimu, kaip vartoti „vaistus“, negavo, visas žinučių turinys buvo pateiktas ir Skyriui. Kita vertus, pareiškėjas intensyviai rašo įvairiausias žinutes, todėl ne visada pavyksta į jas tinkamai įsigilinti, gali susiklostyti situacija, kad tiesiog tokio pobūdžio žinutė buvo praleista pro akis neturint tikslo į ją neatsakyti. Gana paradoksalu, kad pareiškėjas taiko dvigubus standartus tiek sau, tiek trečiajam asmeniui, kaip antai, vaikams būnant pas pareiškėją ir jiems sergant, tame tarpe, esant pakilusiai temperatūrai, viduriuojant, vedant pas gydytojus, jis tokios informacijos nesiteikia pateikti trečiajam asmeniui, tačiau pats negavęs bet kokio pobūdžio informacijos, kaip kad vaikui vartoti sirupą nuo kosulio, laiko, kad trečiasis asmuo pažeidžia vaikų, tėvo teises ar daro kitus pažeidimus, už ką trečiojo asmens atžvilgiu turėtų būti taikyta administracinė atsakomybė. Atskirai pažymėtina, jog apie vaiko treniruotės atšaukimą, trečiasis asmuo sužinojo gavęs „sms“ žinutę iš trenerio, kuris turi kontaktinį telefono numerį ir paties pareiškėjo. Trečiajam asmeniui nežinoma ar treneris informavo apie treniruotės atšaukimą ir patį pareiškėją. Tačiau nurodytina, jog vaiko tėvas ne kartą yra dalyvavęs sūnaus krepšinio varžybose ir tokio pobūdžio informaciją jis gaudavo tiesiogiai iš trenerio. Vadinas, ką pareiškėjas nori, tą pats susižino, kai tai yra jam patogiu ir / ar aktualu.

Paašškintina ir tai, kad pats pareiškėjas užrašė vaiką pirmoje klasėje į krepšinį, sudarė sutartį ir tiesiogiai bendraudavo su treneriu, todėl negali teigti, jog neturėjo informacijos apie treniruočių tvarką, sąlygas, jų atšaukimą ar kito pobūdžio informaciją. Nurodo, kad visą reikšmingą informaciją, susijusią vaikais, motina visuomet teikia tėvui, tačiau būna atvejų, kuomet tėvas kasdien šnekėdamas telefonu su vaikais, iš pačių jų sužino apie dienos įvykius, vaikų savijautą ir / ar kitą informaciją, kadangi vaikų motina niekaip neriboja vaikams informacijos srauto, perduodamos tėvui. Tais atvejais, kuomet vaikai nurodo, kad tam tikro pobūdžio informacija pasidalino su tėvu, tai laikytina tėvo tinkamu informavimu apie susiklosčiusią situaciją.

Dėl pareiškėjo skunde nurodomų aplinkybių dėl jo neinformavimo apie dukters konkursinį pasirodymą (2025 m. kovo 30 d.) pažymi, jog pareiškėjo nurodytų pokalbių, įskaitant tokius teiginius, tarp trečiojo asmens ir vaikų apskritai nėra buvę. Kita vertus, dukra lanko dainavimo būrelį, tačiau per šį laikotarpį nebuvo nei pasirodymų, nei konkursų, kuriuose ji dalyvautų. Vienintelį kartą dukra dalyvavo tik bendroje repeticijoje, o dėl trumpo lankymo laikotarpio, būrelio vadovė nusprendė jos į konkursą ir / ar pasirodymą neimti. Nesupranta, kokią pareigą trečiasis asmuo ir šiuo atveju pažeidė, nesuteikdama tariamos informacijos vaikų tėvui. Atkreipia dėmesį į pareiškėjo skunde nurodomas aplinkybes, neva trečiasis asmuo įtraukinėja svetimą asmenį į vaikų aplinką, kad tai yra motinos meilužis ir kt. Pažymi, kad šalys bendro ūkio nebeveda nuo 2023 m. kovo 17 d., negana to, Kauno apylinkės teismo Kauno rūmai 2025 m. vasario 27 d. priėmė sprendimą civilinėje byloje Nr. *(duomenys neskelbtini)*, kurioje be kita ko nutraukė šalių santuoką. 2025 m. kovo 26 d. Pareiškėjas pateikdamas apeliacinį skundą dėl išnagrinėtos aukščiau paminėtos bylos, nekėlė jokių reikalavimų, susijusių su šalių santuoka. Tai reiškia, kad sutinkamai su CPK 279 straipsnio 1 dalimi, pagal kurią numatyta, kad „*Pirmosios instancijos teismų sprendimai įsiteisėja pasibaigus apskundimo apeliacine tvarka terminui, jeigu sprendimas nėra apskųstas. Teismo sprendimo (nutarties) dalis dėl savarankiškų reikalavimų, kuri neapskundžiama apeliaciniu (atskiruoju) skundu, įsiteisėja pasibaigus apskundimo apeliacine tvarka terminui*“, šalių santuoka yra nutraukta ir šioje dalyje sprendimas įsiteisėjęs. Todėl mano, kad pareiškėjui reikėtų susilaikyti nuo nepagrįstų kaltinimų ir teiginių, kurie elementariai neatitinka tikrovės. Tuo labiau, kad trečiojo asmens gyvenimo partneris yra vaikams puikiai pažįstamas, jie su šiuo asmeniu jaučiasi saugūs, jų santykiai yra geri, tačiau priešingai nei nurodo pareiškėjas savo skunde, nei vienas asmuo vaikams neatstos jų tėvo ir pats tėvas turi dėti pastangas palaikyti su vaikais gerą santykį ir dalyvauti jų gyvenime. Trečiasis asmuo neturi jokių ketinimų ir noro eliminuoti tėvą iš vaikų gyvenimo ir / ar jį pakeisti kitu asmeniu.

Pažymi, kad pareiškėjas savo skunde taip pat dėsto, jog trečiajam asmeniui reikalingas įpareigojimas lankyti pozityvios tėvystės ir šeimos komunikacijos programas ir privalomas dalyvavimas korekcijos ar psichologinio švietimo kursuose. Kiek trečiajam asmeniui yra žinoma, pareiškėjas neturi specialisto kvalifikacijos, kad galėtų spręsti ir tinkamai įvertinti, kokie įpareigojimai turėtų būti taikyti trečiajam asmeniui. Kita vertus, trečiasis asmuo visus Skyriaus įpareigojimus, kursus ir kt., yra visapusiškai įvykdžiusi, šie duomenys yra Skyriaus žinioje ir išnagrinėtoje civilinėje byloje Nr. *(duomenys neskelbtini)*, tačiau to paties nebūtų galima pasakyti apie patį pareiškėją. Todėl pareiškėjui patartina susilaikyti nuo subjektyvių išvalgų ir / ar vertinimų.

Trečiasis suinteresuotas asmuo prašo atmesti pareiškėjo T. K. 2025 m. liepos 7 d. patikslintą skundą, kaip nepagrėstą.

Skundas atmestinas

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 27 straipsnio 1 ir 2 dalimis ir Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – IAGNTĮ) 2 straipsnio 1 dalimi, Komisija IAGNTĮ nustatyta ikiteisminio skundų (prašymų) dėl viešojo administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų ar veiksmų (neveikimo) viešojo administravimo srityje nagrinėjimo tvarka nagrinėja administracinius ginčus IAGNTĮ 5 straipsnio 2 dalyje apibrėžtos kompetencijos ribose ir nesprenžia ginčų, kurie nepriskirtini Komisijos kompetencijai. IAGNTĮ 6 straipsnyje nustatyta, kad į Komisiją jos kompetencijai priskirtais klausimais turi teisę kreiptis asmenys, taip pat viešojo administravimo subjektai, manantys, kad jų teisės yra pažeistos.

Komisija yra nepriklausoma ikiteisminė institucija, nagrinėjanti viešojo administravimo srities ginčus (IAGNTĮ 2 straipsnio 1 dalis ir 4 straipsnio 1 dalis). Paminėtos teisės aktų nuostatos suteikia teisę asmeniui, kuris mano, kad viešojo administravimo subjekto priimtas individualus administracinis aktas ar veiksmas (neveikimas) pažeidžia jo teises, kreiptis į Komisiją su skundu dėl tokio administracinio akto panaikinimo.

Vadovaujantis IAGNTĮ 14 straipsniu, pareiškėjo skundas išnagrinėtas 2025 m. rugpjūčio 28 d. Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka. Vadovaujantis IAGNTĮ 19 straipsnio 1 dalimi, Komisijos sprendimas priimamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo skundo išnagrinėjimo, bylos šalims nedalyvaujant.

Byloje ginčas kilo dėl Tarnybos Skyriaus 2025 m. gegužės 22 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* pateikto skundžiamo Atsakymo teisėtumo.

Bylos duomenimis nustatytos faktinės aplinkybės:

1. Pareiškėjas kreipėsi į Tarnybą su 2025 m. balandžio 22 d. skundu Tarnybai, kuriame nurodė, kad vaikų motinos veiksmai sudaro nuoseklų vaikų interesų ir pareiškėjo, kaip tėvo, teisių pažeidimą. Paaikšino, kad motinos elgesys pasireiškia sąmoningu, pasikartojančiu ir kryptingu bendravimo ribojimu, informacijos nesuteikimu bei vienpusišku sprendimų priėmimu, kurie nesuderinami su Lietuvos Respublikos teisės aktais bei Tarptautiniais teisės aktais. Toks elgesys kelia ne tik pavojų vaikų emocinei pusiausvyrai, sukuria lojalumo konfliktą, veikia išimtinai prieš vaikų interesus, bet ir tiesiogiai pažeidžia pareiškėjo, kaip vieno iš įstatyminių atstovų, teises į aktyvų dalyvavimą vaikų gyvenime.

Nurodė, kad teikia informaciją apie tris esminius, aiškiai dokumentuotus pažeidimus, kurie sistemingai ir kryptingai kenkia vaikų emocinei ir psichologinei raidai – veikiama sistemiškai prieš vaikų interesus, bei ribojamos pareiškėjo, kaip tėvo, teisės ir pareigos dalyvauti jų gyvenime:

1. Neinformavimas apie viešą renginį (E. [duomenys neskelbtini] dainavimo pasirodymas 2025 m. kovo 10 d.), kuris buvo viešas renginys, skirtas vaikų pasirodymui, į kurį galėjo atvykti tėvai. Vaikų motina pareiškėjo apie šį renginį neinformavo, nors pati jame dalyvavo. Pareiškėjo vertinimu, taip buvo pažeisti CK 3.170 straipsnio 4 dalis, CK 3.156 ir 3.165 straipsniuose numatyta tėvų bendradarbiavimo pareiga, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 38 straipsnis, JTVTK 9 straipsnio 3 dalis, ANK 73 straipsnis. Pareiškėjas taip pat pacitavo LAT 2017 m. spalio 20 d. nutartį c. b. e3K-3-354-469/2017 bei EŽTT praktiką byloje Zhou v. Italy, Nr. 33773/11. Mano, kad vaikų motina sistemingai ignoruoja tėvų bendradarbiavimo principą ir sąmoningai riboja tėvo teisę dalyvauti vaiko gyvenime. Reikalavo pradėti administracinę teiseną pagal ANK 73 straipsnį.

2. 2025 m. kovo 21 d. SMS žinutėse užfiksuota, kad vaikų motina: a. pareiškėjo tiesiogiai neinformavo apie M. ligą; b. pareiškėjo tiesiogiai neinformavo apie treniruotės atšaukimą; c. teigė, kad visa informacija buvo perduota per vaiką; d. nereagavo į pareiškėjo prašymą pateikti informaciją apie vaistų vartojimą, kurie buvo įdėti į kuprinę. Pareiškėjo nuomone, šie veiksmai vertintini kaip sistemingas informacijos slėpimas, manipuliacija, emocinis vaiko išnaudojimas, motinos komunikacijos perleidimas vaikui, vaiko įtraukimas į suaugusiųjų pokalbius, veikimas prieš vaiko interesus, vidinio konflikto sukėlimas bei sąmoningas, kryptingas tėvo eliminavimas iš vaiko gyvenimo, ignoruojant ne tik tėvų bendradarbiavimo pareigą, bet ir vaiko interesą augti abiejų tėvų rūpestyje. Nurodė, pareiškėjo vertinimu, teisinį pagrindą: CK 3.170 straipsnio 1 dalis, CK 3.159 straipsnio 3 ir 4 dalys, VTAPI 4 straipsnio 1 dalies 1, 2, 8 punktai, 2 dalis, 6 straipsnio 1 dalis, 31 straipsnio, JTVTK 12 straipsnis, 18 straipsnis, ANK 73 straipsnis. Pacitavo LAT 2021 m. balandžio 15 d. nutartį, c.b. e3K-3-97-701/2021, LAT 2020 m. birželio 18 d. nutartį [pastaba: bylos numeris nenurodytas], EŽTT praktiką byloje Kuppinger v. Germany, Nr. 62198/11. Mano, kad šis epizodas atskleidžia pavojingą ir žalą darančią motinos bendravimo praktiką, kai informacija apie vaikų būklę ir kasdienybę perduodama išimtinai per vaiką, užkraunant jam atsakomybę, priderančią suaugusiajam. Prašė šį veiksmų modelį vertinti kaip tyčinį, pakartotinį ir pavojingą vaiko teisių pažeidimą, ir taikyti atitinkamą teisinę atsakomybę pagal ANK 73 str. bei kitus taikytinus teisės aktus.

3. Neinformavimas apie E. [duomenys neskelbtini] konkursinį pasirodymą (2025 m. kovo 30 d.). Nurodė kad apie šį konkursą nebuvo nei informuotas, nei pakviestas. Pažymėjo, kad tai jau antras atvejis per tą patį mėnesį, kai negauna jokios informacijos apie dukros viešą pasirodymą. Paaikšino,

kad dar anksčiau buvo raštu kreipęsis į motiną reikalaudamas suteikti informaciją apie: E. [duomenys neskelbtini] lankomą ugdymo įstaigą; priegą prie informacijos apie artėjančius pasirodymus ar veiklas, kurioms svarbus pareiškėjo, kaip tėvo, dalyvavimas. Pažymėjo, kad į šiuos prašymus atsakymo iki šiol negavo. Nurodė, kad raštu į motiną dėl šios informacijos kreipėsi ir 2025 m. kovo 30 d., ir 2025 m. balandžio 6 d., tačiau informacija apie konkursą, ar kokią įstaigą lanko E. [duomenys neskelbtini] iki šiol nepateikta. Vertina, kad toks vengimas bendradarbiauti tik patvirtina nuoseklų ir sąmoningą motinos atsisakymą vykdyti tėvų tarpusavio informavimo pareigą. Nurodė, pareiškėjo vertinimu, teisinį pagrindą: CK 3.170 straipsnio 1 ir 4 dalys, CK 3.156 straipsnis, CK 3.159 straipsnis 3 ir 4 dalis, CK 3.161 straipsnis, VTAPI 4 straipsnio, 6 straipsnio 1 dalis, 10 straipsnis, VTAPI 31 straipsnis, JTVTK 9 straipsnio 3 dalis, ANK 73 straipsnis, EŽTT jurisprudencija (Elsholz v. Germany, Sneersone and Kampanella v. Italy), LAT 2020 m. birželio 18 d. nutartis, c.b. e3K-3-173-695/2020, LAT 2023 m. kovo 30 d. nutartis adm. byla Nr. 2AT-19-303/2023. Reikalavo pradėti administracinę procedūrą pagal ANK 73 straipsnį bei įvertinti, ar motinos elgesys nesudaro pagrindo taikyti papildomas poveikio priemones pagal Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 10 straipsnį.

Pažymėjo, kad vaikų motinos elgesys nėra pavienis ar atsitiktinis. Pareiškėjo vertinimu, tai kryptingas, pasikartojantis ir sistemingas modelis, kuriuo sąmoningai ir nuosekliai: sąmoningai ribojama vaikų galimybė palaikyti ryšį su jų tėvu, jis nuosekliai nušalinamas nuo dalyvavimo vaikų gyvenime; pažeidžiamos tėvo teisės dalyvauti vaikų auklėjime ir kasdienybėje; formuojamas vaikų lojalumo konfliktas, sukiantis jiems emocinį diskomfortą; į vaikų gyvenimą įvedamas trečiasis, svetimas asmuo, motinos meilužis, kuris neturi jokio teisinio ar emocinio pagrindo pakeisti vaikų tėvą.

Pareiškėjas reikalavo: 1. Nedelsiant pradėti administracinę procedūrą motinai pagal ANK 73 straipsnį už piktnaudžiavimą tėvų valdžia, kuris pasireiškė: sistemingu informacijos apie vaikus slėpimu; kliudymu tėvui dalyvauti vaikų gyvenime, ugdyme ir auklėjime; vaikų emocinio saugumo trikdymu ir lojalumo konflikto skatinimu; 2. Taikyti poveikio priemones, numatytas ANK 73 str. 3 d., įskaitant: įpareigojimą lankyti pozityvios tėvystės ir šeimos komunikacijos programas; privalomą dalyvavimą elgesio korekcijos ar psichologinio švietimo kursuose; 3. Įpareigoti motiną nedelsiant teikti visą informaciją apie vaikų sveikatą, ugdymą, gydymą, papildomas veiklas ir viešus renginius tiesiogiai tėvui, o ne per vaikus; nutraukti vaikų įtraukimą į tėvų komunikaciją, pasitelkiant nepilnamečius informacijos perdavimui ar melagingiems pasiteisinimams (pvz., „tėtis kamščiuose“); 4. Organizuoti vaikams galimybę gauti psichologinę pagalbą, įskaitant: bent kelis apsilankymus pas vaikų psichologą; siekį įvertinti ir, jei būtina, mažinti jau patirtą emocinę žalą dėl motinos, suformuoto lojalumo konflikto, tėvo eliminavimo ir emocinės įtampos šeimos aplinkoje; 5. Užtikrinti realią, o ne formalią vaiko teisių apsaugą, kaip to reikalauja: Konstitucijos 38 straipsnis, VTAPI 4 ir 10 straipsniai, JTVTK, bei EŽTT ir LAT praktika.

Prie šio skundo pareiškėjas pridėjo socialinių tinklų paskyros „(duomenys neskelbtini)“ 2021 kovo 10 d. ekrano nuotrauką, susirašinėjimo SMS žinutėmis su asmeniu vardu E. kopijas.

2. Kauno lopšelio-darželio „(duomenys neskelbtini)“ 2025 m. gegužės 15 d. rašte Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo nurodyta, kad <...> [a]bu tėvai domisi mergaitės ugdymu(si). Atvykus pasiimti mergaitės, tėvai pasiteirauja mokytojų, kaip praėjo E. [duomenys neskelbtini] diena, kaip sekėsi ir pan. Stebimas šiltas santykis tarp mergaitės ir abiejų tėvų, E. visada apsidžiaugia pamačius tiek mamą, tiek tėtį. <...> 2025 m. kovo 10 d. „ (duomenys neskelbtini)“ gr. 5 vaikai, tarp jų buvo ir E., vyko į Kauno (duomenys neskelbtini) muzikos gimnaziją ir dalyvavo renginyje skirtame paminėti Kovo 11-ąją. Dalyvauti renginyje buvo kviečiami dalyvaujančių vaikų (5 vaikų) tėveliai. <...> Į kitas šventes ir renginius, kurie vyksta įstaigoje, kviečiami visi tėveliai. Informaciją apie šventes ir renginius viešiname įstaigos patalpose, socialiniuose tinkluose bei tėvelius informuojame individualiai.

3. E. K. [duomenys neskelbtini] 2025 m. gegužės 20 d. Vaiko situacijos vertinimo duomenų anketos Nr. 2P-VSV-1744 1 priedo 2 punkte nurodyta informacija apklausius vaiką: buvo renginys „dėl Lietuvos“, dainavo vieną dainelę. Renginio pažiūrėti atėjo mama ir mergaitės draugai. Buvo ir kiti tėveliai. Pasiteiravus mergaitės ar tėtis buvo, ar jis apie renginį žinojo, gal mergaitė jam pasakojo, E. [duomenys neskelbtini] teigė, jog tėčio nebuvo, jis nežinojo, mergaitė apie jį jam nepasakojo.

Mergaitė sakė, jog norėjo, kad tėtis dalyvautų, jai buvo liūdna, jog jo nebuvo. Mergaitė mamos neklausė, kur tėtis, apie tai nesikalbėjo.

Minėtos anketos 2 priedo 9 punkte nurodyta informacija, surinkta 2025 m. gegužės 2 d. ir 15 d. vykusių pokalbių su E. K. metu: vaikų tėvas turėtų su vaikais matytis antradieniais ir ketvirtadieniais, tačiau vyras to nesilaiko. Moteris niekada neprieštarauja, kad vaikai bendrautų su tėčiu. Moteris su vyru bendrauja tik žinutėmis. Iš mamos pusės jokio ribojimo dėl bendravimo su vaikais nėra, tėtis kiekvieną dieną skambina vaikams. <...> Mama pasakojo, jog vaikai lanko tas pačias ugdymo įstaigas, kurias vaikų tėtis žino, vyras visose grupėse FB yra ir visą informaciją mato. Tėtis kas antrą penktadienį ateina į darželį pasiimti vaiką, todėl turi galimybę pasikalbėti su auklėtoja. Mama pasakoja, jog į koncertą, vaikus vedė darželio specialistai į kitą ugdymo įstaigą, tai nebuvo tėveliams skirtas renginys, moteris net nežino, ar kitų darželinukų tėvai buvo žiūrėti renginio. Mamos teigimu, vaikas, jog tėtis nedalyvavo niekaip nereagavo. Mamos teigimu, nėra dukrai sakiusi, jog tėtis užtruko kamštyje. <...> [S]ūnus vieną dieną atsikėlė kosėdamas, į mokyklą tą dieną nenuėjo, vėliau sūnus važiavo pas tėtį ir jam buvo įdėtas sirupas nuo kosulio. Taip pat sūnus kiekvieną dieną kalbasi su tėčiu, pats jam pasisakė, jog kosėja. Moters teigimu, vyras gali pats perskaityti informacinį lapelį kaip vartoti sirupą nuo kosulio. Taip pat vyras galėjo parašyti ir pasiklausti jei nežinojo kaip vartoti vaistus. Moteris teigia, jog vyras labai daug rašinėja žinučių, kartais nepavyksta į viską tinkamai įsigilinti. Žinutės dėl vaistų moteris teigia, jog tikrai negavo. Moteris sakė, jog pateiks tos dienos visas žinutes, kur bus matoma, jog tokios žinutės nebuvo gauta. <...> Tėtis pats pirmoje klasėje M. užrašė į krepšinį, ir pats sudarė sutartį ir pats bendraudavo su treneriu. Treneris nesikeitė. Pasak moters, vyras dalyvauja ten, kur jam patogų, nes jis visą informaciją mato. Moteris su vaikais apie tėtį daug nekalba, po savaitgalio pas tėtį, tik pasiteirauja vaikų kaip jiems sekėsi ar buvo linksma. <...> Ji teigė, kad vaikų tėvas nesilaiko šiuo metu nustatytos bendravimo tvarkos, kurioje nurodoma, jog vyras vaikus turėtų pasiimti antradieniais ir ketvirtadieniais, ir kas antrą savaitgalį, tačiau antradieniais ir ketvirtadieniais vyras jų nepasiima, taip pažeisdamas nustatytą bendravimo tvarką. Taip pat moteris teigia, jog vaikų tėvas visiškai neina į jokių kompromisus. Mama pasakoja, jog gavusi naują teismo sprendimą dėl bendravimo tvarkos, vaikus vasarą užregistravo į stovyklą, atsižvelgdama į datą, kad vaikai turi būti su ja. Tačiau vaikų tėvas tą sprendimą apskundė, ir liko galioti nustatyta laikinoji bendravimo tvarka, todėl vaikų stovyklos laikas (dvi dienos) persidengia su laiku, kai vaikai turėtų būti pas tėvą. Moteris bandė su vyru tartis, jog pakoreguotų laiką, kada vyras bus su vaikais, leistų kitu, nenumatytu bendravimo tvarkoje, laiku, pasiimti vaikus, kad jie galėtų vykti į stovyklą, tačiau vyras į jokių kompromisus neina. Mama žino visus kontaktus kur kreiptis jei manytų, jog vaikams reikalingas psichologas. Tačiau kol kas mano, jog tai nėra būtina.

2025 m. gegužės 14 d. pokalbio su T. K. metu paklausus ar jis sutinka, jog jo pateiktas skundas būtų laikomas kaip jo nuomonė, ar dar kažką turi papildomai pasakyti, vyras teigė jog sutinka, kol kas daugiau nieko papildyti neturi, kai gaus galutinį variantą tada susipažins ir spręs dėl tolimesnių veiksmų. <...> 2025 m. gegužės 15 d. susisiekus su T. K., buvo paprašyta pareikšti savo nuomonę dėl situacijos, susijusios su vaikų vasaros stovykla, ir jog vaikų motinai nepavyko su juo susitarti dėl laiko pakoregavimo, kai vaikai turėtų būti su juo. Vyras teigė, jog telefonu jis nieko nekalbės, prašė viską pateikti raštu. 2025 m. gegužės 15 d. vyrui buvo išsiųstas el. laiškas, dėl jo nuomonės pateikimo, prašant pakomentuoti situaciją iki 2025 m. gegužės 16 d. 12.00 val., tačiau joks atsakymas nebuvo gautas.

4. M. K. [duomenys neskelbtini] 2025 m. gegužės 20 d. Vaiko situacijos vertinimo duomenų anketos Nr. 2P-VSV-1746 1 priedo 2 punkte nurodyta informacija apklausius vaiką: vaikas nenoriai atsakinėjo į klausimus, buvo išreikštas pastabėjimas, jog berniukas atrodo piktas, piktai nusiteikęs, vaikas nieko neatsakė tik linktelėjo galva. Pasiteirauta gal yra tam kažkokia priežastis, berniukas atsakė, kad ne. M. paklausta ar neseniai sirgo, vaikas atsakė, kad perštėjo gerklę, kuteno ir viskas, dėl to gėrė daug arbatų. Pasiteiravus ar važiuojant pas tėtį reikėjo vežtis kažkokius vaistukus, tai vaikas sakė, kad lyg ir prieš du mėnesius, neatsimena. Vaiko paklausta, ką sportuoja, berniukas atsakė, kad krepšinį. Pasitikslinus ar atsimena įvykį kai buvo atšaukta treniruotė, M. neatsiminė. <...> Paklausus kaip jaučiasi su tėčiu, kokie jų santykiai, ar tėtis apie mamą klausinėja, M. sakė, jog santykiai geri, jaučiasi gerai, anksčiau tėtis apie mamą klausinėdavo, dabar neklausinėja. Paklausus, ar mama apie tėtį klausinėja, atsakė – ne.

Minėtos anketos 2 priedo 9 punkte nurodyta informacija, surinkta 2025 m. gegužės 2 d. ir 15 d. vykusių pokalbių su E. K. metu: vaikų tėvas turėtų su vaikais matytis antradieniais ir ketvirtadieniais, tačiau vyras to nesilaiko. Moteris niekada neprieštarauja, kad vaikai bendrautų su tėčiu. Moteris su vyru bendrauja tik žinutėmis. Iš mamos pusės jokio ribojimo dėl bendravimo su vaikais nėra, tėtis kiekvieną dieną skambina vaikams. <...> Mama pasakojo, jog vaikai lanko tas pačias ugdymo įstaigas, kurias vaikų tėtis žino, vyras visose grupėse FB yra ir visą informaciją mato. Tėtis kas antrą penktadienį ateina į darželį pasiimti vaiką, todėl turi galimybę pasikalbėti su auklėtoja. Mama pasakoja, jog į koncertą, vaikus vedė darželio specialistai į kitą ugdymo įstaigą, tai nebuvo tėveliams skirtas renginys, moteris net nežino, ar kitų darželinukų tėvai buvo žiūrėti renginio. Mamos teigimu, vaikas, jog tėtis nedalyvavo niekaip nereagavo. Mamos teigimu, nėra dukrai sakiusi, jog tėtis užtruko kamštyje. <...> [S]ūnus vieną dieną atsikėlė kosėdamas, į mokyklą tą dieną nenuėjo, vėliau sūnus važiavo pas tėtį ir jam buvo įdėtas sirupas nuo kosulio. Taip pat sūnus kiekvieną dieną kalbasi su tėčiu, pats jam pasisakė, jog kosėja. Moters teigimu, vyras gali pats perskaityti informacinį lapelį kaip vartoti sirupą nuo kosulio. Taip pat vyras galėjo parašyti ir pasiklausti jei nežinojo kaip vartoti vaistus. Moteris teigia, jog vyras labai daug rašinėja žinučių, kartais nepavyksta į viską tinkamai įsigilinti. Žinutės dėl vaistų moteris teigia, jog tikrai negavo. Moteris sakė, jog pateiks tos dienos visas žinutes, kur bus matoma, jog tokios žinutės nebuvo gauta. <...> Tėtis pats pirmoje klasėje M. užrašė į krepšinį, ir pats sudarė sutartį ir pats bendraudavo su treneriu. Treneris nesikeitė. Pasak moters, vyras dalyvauja ten, kur jam patogų, nes jis visą informaciją mato. Moteris su vaikais apie tėtį daug nekalba, po savaitgalio pas tėtį, tik pasiteirauja vaikų kaip jiems sekėsi ar buvo linksma. <...> Ji teigė, kad vaikų tėvas nesilaiko šiuo metu nustatytos bendravimo tvarkos, kurioje nurodoma, jog vyras vaikus turėtų pasiimti antradieniais ir ketvirtadieniais, ir kas antrą savaitgalį, tačiau antradieniais ir ketvirtadieniais vyras jų nepasiima, taip pažeisdamas nustatytą bendravimo tvarką. Taip pat moteris teigia, jog vaikų tėvas visiškai neina į jokių kompromisus. Mama pasakoja, jog gavusi naują teismo sprendimą dėl bendravimo tvarkos, vaikus vasarą užregistravo į stovyklą, atsižvelgdama į datą, kad vaikai turi būti su ja. Tačiau vaikų tėvas tą sprendimą apskundė, ir liko galioti nustatyta laikinoji bendravimo tvarka, todėl vaikų stovyklos laikas (dvi dienos) persidengia su laiku, kai vaikai turėtų būti pas tėvą. Moteris bandė su vyru tartis, jog pakoreguotų laiką, kada vyras bus su vaikais, leistų kitu, nenumatytu bendravimo tvarkoje, laiku, pasiimti vaikus, kad jie galėtų vykti į stovyklą, tačiau vyras į jokių kompromisus neina. Mama žino visus kontaktus kur kreiptis jei manytų, jog vaikams reikalingas psichologas. Tačiau kol kas mano, jog tai nėra būtina.

2025 m. gegužės 14 d. pokalbio su T. K. metu paklausus ar jis sutinka, jog jo pateiktas skundas būtų laikomas kaip jo nuomonė, ar dar kažką turi papildomai pasakyti, vyras teigė jog sutinka, kol kas daugiau nieko papildyti neturi, kai gaus galutinį variantą tada susipažins ir spręs dėl tolimesnių veiksmų. <...> 2025 m. gegužės 15 d. susisiekus su T. K., buvo paprašyta pareikšti savo nuomonę dėl situacijos, susijusios su vaikų vasaros stovykla, ir jog vaikų motinai nepavyko su juo susitarti dėl laiko pakoregavimo, kai vaikai turėtų būti su juo. Vyras teigė, jog telefonu jis nieko nekalbės, prašė viską pateikti raštu. 2025 m. gegužės 15 d. vyrui buvo išsiųstas el. laiškas, dėl jo nuomonės pateikimo, prašant pakomentuoti situaciją iki 2025 m. gegužės 16 d. 12.00 val., tačiau joks atsakymas nebuvo gautas.

5. E. K. [duomenys neskelbtini] Vaiko situacijos vertinimo sprendimo 7 punkte nurodyta, kad vertinant, ar yra pagrindas nustatyti būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį, nustatyti rizikos veiksniai, nurodyti Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo 25 punkte: 25.3.8. vaiko atstovai pagal įstatymą santuokos nutraukimo ir (ar) gyvenimo skyriumi nustatymo metu ar po jo galimai daro neigiamą įtaką vaikui ir (ar) jo situacijai, ir (ar) jo santykiams su kitu vaiko atstovu pagal įstatymą; (rizikos veiksnys nustatomas tėvams E. K. ir T. K.).

Toliau, tame pačiame punkte nurodyta, kad vaiko tėvų nuomonės vertinamos kaip prieštaringos, stebimos neigiamos nuostatos vienas kito atžvilgiu. Tai, kad tėvai nepakankamai bendradarbiauja, neieško kompromisinių sprendimų, siekiant užtikrinti vaiko interesus suponuoja prielaidą, kad tarp vaiko tėvų vyrauja konfliktiški santykiai, kurie neišvengiamai daro neigiamą poveikį vaikui, o tai gali nulemti vaiko lojalumo konfliktą ir kt. Tokios situacijos tarp tėvų neprisideda prie vaiko auklėjimo ir ugdymo kokybės. Todėl tėvai neturėtų tarpusavio ginčuose dėl bendravimo su vaiku ir (ar) atskirai gyvenančio vieno iš tėvų dalyvavimo vaiko auklėjime ir ugdyme vadovautis

vien tik siaurais asmeniniais interesais ar nuoskaudomis. Teismų praktikoje pabrėžiama, kad bendraujant su vaiku, ypatinga svarba turėtų būti teikiama vaiko interesams, kurie priklausomai nuo pobūdžio ir rimtumo, gali būti viršesni už tėvų interesus. Atkreiptas dėmesys, kad vaiko atstovai pagal įstatymą turi pareigą teikti vienas kitam reikšmingą informaciją apie vaiką, informuoti apie vaiko sveikatos būklę, pasiekimus, gyvenimo įvykius, jų pasikeitimus, kitas svarbias gyvenimo aplinkybes tiek, kiek tokios informacijos šalys negali gauti kitais būdais.

Nurodyta, kad nustatyti apsaugos veiksniai, nurodyti Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo 28 punkte, kurie gali padėti spręsti vaiko situaciją, mažinti neigiamą rizikos veiksnio (-ių) poveikį vaikui: 28.4. kiti objektyvūs apsaugos veiksniai, kurie sumažina arba gali sumažinti nustatytų rizikos veiksnių įtaką vaiko saugumui.

Vaiko situacijos vertinimų sprendimas – nenustatyta būtinybė vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį arba vaiko apsaugos poreikis, baigiamas pranešimo nagrinėjimas (8 punktas); nurodyta, kad vaiko teisių pažeidimai nenustatyti: nepakanka objektyvių priežasčių nustatyti galimą vaiko teisių pažeidimą (9 punktas).

6. M. K. [duomenys neskelbtini] Vaiko situacijos vertinimo sprendimo 7 punkte nurodyta, kad vertinant, ar yra pagrindas nustatyti būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį, nustatyti rizikos veiksniai, nurodyti Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo 25 punkte: 25.3.8. vaiko atstovai pagal įstatymą santuokos nutraukimo ir (ar) gyvenimo skyriumi nustatymo metu ar po jo galimai daro neigiamą įtaką vaikui ir (ar) jo situacijai, ir (ar) jo santykiams su kitu vaiko atstovu pagal įstatymą; (rizikos veiksnys nustatomas tėvams E. K. ir T. K.).

Toliau, tame pačiame punkte nurodyta, kad vaiko tėvų nuomonės vertinamos kaip prieštaringos, stebimos neigiamos nuostatos vienas kito atžvilgiu. Tai, kad tėvai nepakankamai bendradarbiauja, neieško kompromisinių sprendimų, siekiant užtikrinti vaiko interesus suponuoja prielaidą, kad tarp vaiko tėvų vyrauja konfliktiški santykiai, kurie neišvengiamai daro neigiamą poveikį vaikui, o tai gali nulemti vaiko lojalumo konfliktą ir kt. Tokios situacijos tarp tėvų neprisideda prie vaiko auklėjimo ir ugdymo kokybės. Todėl tėvai neturėtų tarpusavio ginčuose dėl bendravimo su vaiku ir (ar) atskirai gyvenančio vieno iš tėvų dalyvavimo vaiko auklėjime ir ugdyme vadovautis vien tik siaurais asmeniniais interesais ar nuoskaudomis. Teismų praktikoje pabrėžiama, kad bendraujant su vaiku, ypatinga svarba turėtų būti teikiama vaiko interesams, kurie priklausomai nuo pobūdžio ir rimtumo, gali būti viršesni už tėvų interesus. Atkreiptas dėmesys, kad vaiko atstovai pagal įstatymą turi pareigą teikti vienas kitam reikšmingą informaciją apie vaiką, informuoti apie vaiko sveikatos būklę, pasiekimus, gyvenimo įvykius, jų pasikeitimus, kitas svarbias gyvenimo aplinkybes tiek, kiek tokios informacijos šalys negali gauti kitais būdais.

Nurodyta, kad nustatyti apsaugos veiksniai, nurodyti Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo 28 punkte, kurie gali padėti spręsti vaiko situaciją, mažinti neigiamą rizikos veiksnio (-ių) poveikį vaikui: 28.4. kiti objektyvūs apsaugos veiksniai, kurie sumažina arba gali sumažinti nustatytų rizikos veiksnių įtaką vaiko saugumui.

Vaiko situacijos vertinimų sprendimas – nenustatyta būtinybė vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį arba vaiko apsaugos poreikis, baigiamas pranešimo nagrinėjimas (8 punktas); nurodyta, kad vaiko teisių pažeidimai nenustatyti: nepakanka objektyvių priežasčių nustatyti galimą vaiko teisių pažeidimą (9 punktas).

7. Skyrius 2025 m. gegužės 22 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini), kuriuo išnagrinėjo pareiškėjo 2025 m. kovo 18 d. (reg. 2025 m. kovo 19 d. Nr. 2PR-123) ir 2025 m. balandžio 22 d. (reg. 2025 m. balandžio 25 d. Nr. 2PR-177) skundus, informavo pareiškėją, kad vadovaujantis Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo 4 straipsnio nuostatomis, atliko pareiškėjo vaiko situacijos vertinimą. Paaiškino, kad vadovaujantis Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo 30 punktu, Skyrius 2025 m. kovo 28 d. išklaušė vaiko nuomonę bei 2025 m. kovo 27 d. pareiškėjo ir E. K. paaiškinimus, surinko objektyvią ir nešališką informaciją iš įstaigų, susijusių su vaiko interesais. Nurodė, kad M. [duomenys neskelbtini] teigimu, jis žino, kad yra tokia programėlė, apie ją jam sakė ir mama, ir tėtis. M. [duomenys neskelbtini] teigimu, programėlė reikalinga, kad jis būtų saugus. Berniukas sutinka, kad programėlė būtų įjungta, kai tėvų nėra šalia, bet nenori, kad būtų stebimas, kai yra su mama. M. [duomenys neskelbtini] teigimu, kai jis būna su mama, ji juo visada pasirūpina, su mama vaikas jaučiasi saugus.

Pažymėjo, kad įvertinus surinktą informaciją, vadovaujantis Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo 25 punktu, nustatyti rizikos veiksniai: vaiko atstovai pagal įstatymą santuokos nutraukimo ir (ar) gyvenimo skyriumi nustatymo metu ar po jo galimai daro neigiamą įtaką vaikui ir (ar) jo situacijai ir (ar) jo santykiams su kitu vaiko atstovu pagal įstatymą (25.3.8 punktas). Vaiko situacijos vertinimo metu nenustatyti vaiko teisių pažeidimai, kadangi nepakanka objektyvių priežasčių nustatyti galimą vaiko teisių pažeidimą, Skyrius nenustatė būtinybės vertinti pagalbos vaikui ir šeimai poreikį (2VSV-921, 2025 m. balandžio 9 d.). Pareiškėjas su Vaiko situacijos vertinimu buvo supažindintas elektroniniu paštu.

Nurodė, kad skundo Tarnybai pagrindu, Skyrius, vadovaujantis Vaiko situacijos vertinimo aprašo 4 straipsnio nuostatomis atliko pareiškėjo vaikų situacijos vertinimą. Paaškino, kad vadovaujantis Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo 30 punktu, Skyrius 2025 m. gegužės 2 d. išklauė vaikų nuomonę bei pareiškėjo ir E. K. paaškinimus, surinko objektyvią ir nešališką informaciją iš įstaigų, susijusių su vaiko interesais. Nurodė, kad M. [duomenys neskelbtini] teigimu, jam neseniai peršėjo gerklę. Dėl to jis gėrė daug arbatų. Ar važiuojant pas tėtį reikėjo vežtis kažkokius vaistukus, vaikas teigė, lyg ir prieš du mėnesius vežėsi, tačiau tiksliai neatsiminė. E. K. teigimu, sūnus vieną dieną atsikėlė kosėdamas, į mokyklą tą dieną nenuėjo, vėliau važiavo pas tėtį ir jam buvo įdėtas sirupas nuo kosulio. Sirupo dėžutėje buvo įdėtas ir informacinis lapelis. E. K. teigimu, žinutės dėl vaistų vartojimo ji negavo. Dėl krepšinio treniruotės E. K. paaškino, kad pareiškėjas pats M. [duomenys neskelbtini] užrašėte į krepšinį, pats sudarė sutartį ir pats bendraudavo su treneriu. Treneris nesikeitė, jis turi ir pareiškėjo telefono numerį, todėl ji pareiškėjui žinutės nesiuotė. Pasak E. K., „vaikai lanko tas pačias ugdymo įstaigas, kurias vaikų tėtis žino, vyras visose grupėse FB yra ir visą informaciją mato“. E. teigimu, pareiškėjas nežinojo apie dainavimo pasirodymą, mergaitė apie jį pareiškėjui nepasakojo. Pasak E., ji norėjo, „kad tėtis dalyvautų, jai buvo liūdna, jog jo nebuvo“. E. K. paaškino, kad pareiškėjas kas antrą penktadienį ateina į darželį pasiimti vaiką, todėl turi galimybę pasikalbėti su auklėtoja. Pasak E. K., į koncertą vaikus vedė darželio specialistai (į kitą ugdymo įstaigą), tai nebuvo tėveliams skirtas renginys.

Pažymėjo, kad įvertinus surinktą informaciją, vadovaujantis Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo 25 punktu, nustatyti rizikos veiksniai: vaiko atstovai pagal įstatymą santuokos nutraukimo ir (ar) gyvenimo skyriumi nustatymo metu ar po jo galimai daro neigiamą įtaką vaikui ir (ar) jo situacijai ir (ar) jo santykiams su kitu vaiko atstovu pagal įstatymą (rizikos veiksnys nustatytas abiem vaikų tėvams) (25.3.8 punktas). Vaiko situacijos vertinimo metu nenustatyti vaiko teisių pažeidimai, kadangi nepakanka objektyvių priežasčių nustatyti galimą vaiko teisių pažeidimą, Skyrius nenustatė būtinybės vertinti pagalbos vaikui ir šeimai poreikį (2VSV-1339, 2025 m. gegužės 20 d. ir 2VSV-1338, 2025 m. gegužės 20 d.). Pareiškėjas su Vaiko situacijos vertinimu buvo supažindintas elektroniniu paštu.

Nurodė, kad atlikus vaiko situacijos vertinimą, nustatyta, kad vertinimo metu negauta objektyvių duomenų, kad vaikų tėvai netinkamai rūpinasi vaikais, neužtikrina jiems saugios aplinkos. Paaškino, kad vaiko buvimo vietos funkcijos nustatymas vaiko telefone yra tėvų pasirinkimo teisė ir būdas, kuriuo siekiamam užtikrinti vaiko gerovę ir saugumą. Šios funkcijos vaiko telefone neturėjimas ar atjungimas nėra apibrėžtas jokiais įstatymo normomis ir savaiame nelaikytinas vaiko teisių pažeidimu. Nurodė, kad rekomenduoja tėvams atsižvelgti į geriausius vaiko interesus ir bendradarbiauti su socialines paslaugas teikiančiais specialistais, įsiklausyti į specialistų teikiamas rekomendacijas. Atkreipė dėmesį, kad pagalbos šeimai teikimo rezultatas yra betarpiškai susijęs su tėvų pozicija dėl vaiko, jo interesų, auklėjimo ir pan., taip pat tėvų įsitraukimo į bendras sprendimų, kurie leistų pasiekti visapusišką vaiko gerovę, paieškas. Priminė, kad vaikai negali būti įtraukiami į tėvų tarpusavio konfliktus, nuteikinijami kurio nors iš tėvų atžvilgiu, jie turi teisę bendrauti ir matytis su abiem savo tėvais, nepriklausomai nuo to ar tėvai gyvena kartu ar skyriumi.

Taip pat nurodė, kad pareiškėjo 2025 m. kovo 18 d. ir 2025 m. balandžio 22 d. skundų/prašymų pagrindu E. K. atžvilgiu pradėta administracinio nusižengimo procedūra, tačiau tyrimas nebaigtas (ROIK: 25273512191).

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja VTAPI, Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašas, Asmenų aptarnavimo, prašymų ir skundų nagrinėjimo Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo

tarnyboje prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos taisyklės, aptvirtintos Tarnybos direktoriaus 2023 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. BV-309 „Dėl Asmenų aptarnavimo, prašymų ir skundų nagrinėjimo Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyboje prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), taip pat Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) nuostatos.

Reagavimo į pranešimą apie galimą vaiko teisių pažeidimą pagrindai nustatyti VTAPI.

VTAPI 50 straipsnio 1 dalies 11 punkte nustatyta, kad Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, užtikrindamas visų savivaldybių teritorijoje gyvenančių vaikų teisių ir teisėtų interesų apsaugą, galimo vaiko teisių pažeidimo atveju vertina vaiko situaciją, inicijuoja atvejo nagrinėjimą, priima sprendimus dėl individualių vaiko teisių apsaugos atvejų.

Pagal VTAPI 36 straipsnio 1 dalies nuostatas, Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, gavęs žodžiu, raštu ar bet kokiomis nuotolinio ryšio priemonėmis pranešimą apie galimą vaiko teisių pažeidimą, kuo skubiau, tačiau ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo pranešimo gavimo dienos, pradeda nagrinėti pranešimą ir susitinka su vaiku, užsitikrindamas galimybę pabendrauti su juo be apribojimų, jeigu yra poreikis, – nedalyvaujant vaiko atstovams pagal įstatymą, atsižvelgęs į vaiko amžių ir brandą išklauso vaiką jam priimtinu būdu apie galimą jo teisių pažeidimą, pagal poreikį įvertina vaiko gyvenamąją ir (ar) socialinę aplinką bei vaiko santykius su jo tėvais ar kitais vaiko atstovais pagal įstatymą. Jeigu yra įtarimų, kad vaikas patyrė smurtą, ar jeigu vaikas turi specialiųjų poreikių, raidos ir (ar) kitokių sutrikimų, jis pagal poreikį turi būti išklaustas psichologo. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, atlikęs šioje dalyje nurodytus veiksmus, socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka atlieka vaiko situacijos vertinimą. Jeigu Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, atlikęs šioje dalyje nurodytus veiksmus, nenustato vaiko teisių pažeidimų ir pavojaus vaiko fiziniam ar psichiniam saugumui, sveikatai ar gyvybei, jis priima sprendimą baigti pranešimo nagrinėjimą.

Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius gali nustatyti būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį arba vaiko apsaugos poreikį (VTAPI 36¹ str. 1 d.). Būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį nustatoma, jeigu Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, atlikdamas vaiko situacijos vertinimą, nustato vaiko funkcionavimo ir socialinės aplinkos rizikos veiksnius bei rizikos veiksnius, susijusius su vaiko tėvais ar kitais jo atstovais pagal įstatymą ir jų santykiais su vaiku, ir jeigu vaiko tėvai ar kiti jo atstovai pagal įstatymą neužtikrina vaiko teisių ir teisėtų interesų (VTAPI 36¹ str. 2 d.). Vaiko apsaugos poreikis nustatomas, jeigu Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, atlikdamas vaiko situacijos vertinimą, nustato realų pavojų vaiko fiziniam ar psichiniam saugumui, sveikatai ar gyvybei arba pavojų, galintį sukelti reikšmingą žalą vaiko sveikatai, kuris yra susijęs su vaiko funkcionavimo ir socialinės aplinkos rizikos veiksniais bei rizikos veiksniais, susijusiais su vaiko tėvais ar kitais jo atstovais pagal įstatymą ir jų santykiais su vaiku (VTAPI 36¹ str. 3 d.).

Vaiko, dėl kurio gautas pranešimas apie galimą vaiko teisių pažeidimą, situacijos vertinimo tvarką, rizikos ir apsaugos veiksnius, nustatomus atliekant vaiko situacijos vertinimą, būtinybės vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį ar vaiko apsaugos poreikį nustatymo tvarką nustato Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašas (1 p.). Tarnyba arba jos įgaliotas teritorinis skyrius, atlikę VTAP Įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus, atlieka vaiko situacijos vertinimą, užpildydami Vaiko situacijos vertinimo anketos formą (Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo 1 priedas) (4 p.).

Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo 10 punkte nustatyta, kad Tarnyba arba jos įgaliotas teritorinis skyrius, vertindami vaiko situaciją: surenka duomenis apie vaiką, vaiko atstovus pagal įstatymą, vaiko brolius ir (ar) seseris, kitus kartu su vaiku gyvenančius asmenis (10.1 p.); vaiko situaciją aptaria su: vaiku, vaiko atstovais pagal įstatymą, kitais asmenimis ir (ar) specialistais (10.2 p.); pagal poreikį įvertina vaiko gyvenamąją ir (ar) socialinę aplinką: įvertina buitines ir higienos sąlygas, saugumo vaikui užtikrinimo galimybes, ugdymo įstaigos lankomumą bei vaiko santykius su ugdymo įstaigos bendruomene, užklausinę veiklą (10.3 p.); įvertina, ar yra pagrindas nustatyti vaiko apsaugos poreikį, t. y. ar nustatyti rizikos veiksnius, nurodyti Vaiko situacijos vertinimo tvarkos

aprašo 26 punkte, bei apsaugos veiksniai, nurodyti Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo 28 punkte (10.4 p.); nenustatę vaiko apsaugos poreikio, įvertina, ar yra pagrindas nustatyti būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį, t. y. ar nustatyti rizikos veiksniai, nurodyti Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo 25 punkte, bei apsaugos veiksniai, nurodyti Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo 28 punkte (10.5 p.).

Jei dėl objektyvių priežasčių vaiko nuomonės dėl situacijos, susijusios su galimais vaiko teisių pažeidimais, išklausti neįmanoma (sunki vaiko sveikatos būklė, dėl trauminės patirties vaikas nekalba, vaikas atsisako bendrauti ir pan.), vaiko situacija vertinama neišklausius jo nuomonės, siekiant kuo skubiau užtikrinti jam saugią aplinką ir inicijuoti pagalbos teikimą (17 p.).

Atlikus vaiko situacijos vertinimą, gali būti: nustatyta būtinybė vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį (19.1 pp.); nustatytas vaiko apsaugos poreikis (19.2 pp.); nenustatyta būtinybė vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį arba vaiko apsaugos poreikis (19.3 pp.).

Tarnyba arba jos įgaliotas teritorinis skyrius, atlikę vaiko situacijos vertinimą ir nenustatę pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikio arba apsaugos poreikio, privalo supažindinti vaiko atstovus pagal įstatymą apie galimybę kreiptis dėl pagalbos ir (ar) socialinių paslaugų į savivaldybės socialinių paslaugų įstaigą, jei toks poreikis būtų, nurodydami juridinio asmens pavadinimą sprendime dėl vaiko situacijos vertinimo (20 p.).

Vaiko atstovai pagal įstatymą su vaiko situacijos vertinimo metu priimtais sprendimais turi būti supažindinami ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo vaiko situacijos vertinimo atlikimo, įteikiant jiems užregistruoto sprendimo nuorašą (21 p.).

Vertinant būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį, turi būti įvertinti: <...> Rizikos veiksniai, susiję su vaiko atstovais pagal įstatymą: <...> vaiko atstovai pagal įstatymą santuokos nutraukimo proceso ir (ar) gyvenimo skyriumi nustatymo metu ar po jo galimai daro neigiamą įtaką vaikui ir jo situacijai, kenkia vaiko santykiams su kitu vaiko atstovu pagal įstatymą (25.3.8 pp.) <...>.

Atliekant vaiko situacijos vertinimą ir nustatant rizikos veiksnį (-ius), taip pat turi būti nurodoma, ar yra nustatytas (-i) apsaugos veiksniai: Atliekant vaiko situacijos vertinimą ir nustatant rizikos veiksnį (-ius), taip pat turi būti nurodoma, ar yra nustatytas (-i) apsaugos veiksniai: <...> 28.4. kiti objektyvūs apsaugos veiksniai, kurie sumažina arba gali sumažinti nustatytų rizikos veiksnų įtaką vaiko saugumui.

Tėvai ar kiti vaiko atstovai pagal įstatymą Tarnybos arba jos įgalioto teritorinio skyriaus vertinant vaiko situaciją atliktus veiksmus ar priimtus sprendimus turi teisę skųsti teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka (44 p.).

Taisyklės reglamentuoja fizinių ir juridinių asmenų (toliau – asmenys) aptarnavimą, jų prašymų ir (ar) skundų nagrinėjimą Tarnyboje (1 p.). Taisyklių 4.2 p. apibrėžta prašymo sąvoka – Prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į Tarnybą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus. Skundo sąvoka nurodyta Taisyklių 4.3 p. – Skundas – asmens kreipimasis į Tarnybą, kuriame nurodoma, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašoma juos apginti. Rašytinių prašymų, skundų nagrinėjimas, sprendimų apskundimas reglamentuojamas taisyklių IV skyriuje. Tarnyba administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ir (ar) skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ir (ar) skundo gavimo dienos. (33 p.). Prašymai ir (ar) paklausimai ir (ar) kt., vaizdinė ar garsinė medžiaga ir pan., kurie, atsižvelgiant į jų turinį, gali būti vertinami kaip pranešimai apie galimą vaiko teisių pažeidimą, nagrinėjami Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo ir poįstatyminių teisės aktų nustatyta tvarka. Į prašymus, kurie gali būti vertinami, kaip pranešimai apie galimą vaiko teisių pažeidimą, atsakymai asmenims šiose Taisyklėse nustatyta tvarka nėra teikiami, išskyrus atvejus, jei prašymuose, kurie gali būti vertinami kaip pranešimai apie galimą vaiko teisių pažeidimą, yra pateikiami papildomi reikalavimai į kuriuos privaloma atsakyti šiose Taisyklėse nustatyta tvarka (69 p.). Atsakymai asmenims parengiami atsižvelgiant į prašymo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą administracinę paslaugą arba nurodomos motyvuotos atsisakymo tai padaryti priežastys (71.1 pp.); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal Tarnybos kompetenciją arba nurodomos motyvuotos atsisakymo tai padaryti priežastys (71.2 pp.); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma

pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys (71.3 pp.); į prašymą pateikti Tarnybos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos motyvuotos atsisakymo tai padaryti priežastys (71.4 pp.); į kitus prašymus atsakoma laisva forma arba nurodomos motyvuotos atsisakymo tenkinti prašymą priežastys (71.5 pp.). Atsakyme turi būti motyvuotai atsakyta į visus asmens ar jo atstovo keliamus klausimus (reikalavimus), nurodyta, kokių priemonių buvo (ar bus) imtasi ir kas atsakingas už jų įgyvendinimą, taip pat gali būti pareikšta Tarnybos nuomonė ir pateiktos rekomendacijos. Neatsakius nors į vieną iš keliamų klausimų, nurodomos priežastys, dėl kurių nebuvo galima pasisakyti tam tikru klausimu ir (arba) priimti sprendimo (74 p.).

Nagrinėjamu atveju pareiškėjas Komisijai skundžia ir prašo Komisijos panaikinti Tarnybos Skyriaus 2025 m. gegužės 22 d. raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* pateiktą atsakymą į pareiškėjo 2025 m. kovo 18 d. ir 2025 m. balandžio 22 d. skundus/prašymus. Pareiškėjas skunde nurodo faktines aplinkybes, susijusias tik su pareiškėjo 2025 m. balandžio 22 d. skundu Tarnybai ir išdėsto nesutikimo su atsakymu į 2025 m. balandžio 22 d. skundą Tarnybai argumentus. Tiek aptariamame skunde Tarnybai, tiek ir skunde Komisijai pareiškėjas jo nurodytus vaikų teisių pažeidimus iš esmės siejo su aplinkybėmis, kad, pareiškėjo vertinimu, vaikų motinos elgesys pasireiškia sąmoningu, pasikartojančiu ir kryptingu bendravimo ribojimu, informacijos nesuteikimu bei vienpusišku sprendimų priėmimu, o Tarnyba nesugebėjo įgyvendinti jai įstatymų ir teismų praktikos aiškiai nustatytos pareigos – ginti vaiką nuo sisteminių grėsmių ir jo emocinio saugumo pažeidimų, pateikė formalius, fragmentinius motinos žodžių perpasakojimus, neanalizuodama faktiškai svarbių aspektų ir visiškai ignoruodama pateiktus rašytinius įrodymus, taip pažeisdama VAI 3 straipsnyje įtvirtintą išsamumo, lygiateisiškumo, objektyvumo principus. Pareiškėjas mano, kad skundžiamu Atsakymu jam nebuvo atsakyta į visus skunde Tarnybai aiškiai suformuluotus klausimus, nepateikta jokių teisės aktų, kuriais remiantis buvo padarytos išvados, nebuvo pateiktas nei išsamus, nei teisiškai motyvuotas vertinimas.

Bylos duomenimis nustatyta, kad Tarnybos Skyrius pareiškėjo 2025 m. balandžio 22 d. skundo pagrindu, vadovaujantis Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo nuostatomis, atliko pareiškėjo vaikų situacijos vertinimą ir surašė 2025 m. gegužės 20 d. Vaiko situacijos vertinimo duomenų anketas Nr. 2P-VSV-1744 ir Nr. 2P-VSV-1746. Iš byloje pateiktų 2025 m. gegužės 20 d. Vaiko situacijos vertinimo duomenų anketų Nr. 2P-VSV-1744 ir Nr. 2P-VSV-1746 nustatyta, kad Tarnyba atliko vaikų E. K. [duomenys neskelbtini] ir M. K. [duomenys neskelbtini] situacijos vertinimą ir 2025 m. gegužės 20 d. priėmė Vaiko situacijos vertinimo sprendimus Nr. 2VSV-1338 ir 2VSV-1339, kuriuose nurodė nustatytus rizikos veiksnius ir apsaugos veiksnius: nustatyti rizikos veiksniai, nurodyti Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo 25 punkte: 25.3.8. vaiko atstovai pagal įstatymą santuokos nutraukimo ir (ar) gyvenimo skyriumi nustatymo metu ar po jo galimai daro neigiamą įtaką vaikui ir (ar) jo situacijai, ir (ar) jo santykiams su kitu vaiko atstovu pagal įstatymą; (rizikos veiksnys nustatomas tėvams E. K. ir T. K.); nurodyti Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo 28 punkte, kurie gali padėti spręsti vaiko situaciją, mažinti neigiamą rizikos veiksnio (-ių) poveikį vaikui: 28.4. kiti objektyvūs apsaugos veiksniai, kurie sumažina arba gali sumažinti nustatytų rizikos veiksnių įtaką vaiko saugumui; nustatyti apsaugos veiksniai, nurodyti Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo 28 punkte – 28.4. kiti objektyvūs apsaugos veiksniai, kurie sumažina arba gali sumažinti nustatytą rizikos veiksnių įtaką vaiko saugumui (7 p.). Vaiko situacijos vertinimų sprendimas – nenustatyta būtinybė vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį arba vaiko apsaugos poreikis, baigiamas pranešimo nagrinėjimas (8 p.); vaiko teisių pažeidimai nenustatyti: nepakanka objektyvių priežasčių nustatyti galimą vaiko teisių pažeidimą (9 p.).

Tarnyba (įgaliotas teritorinis Skyrius) Socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta Vaiko situacijos vertinimo tvarka atliko vaiko situacijos vertinimą (-us), supažindino pareiškėją su 2025 m. gegužės 20 d. Vaiko situacijos vertinimo duomenų anketomis Nr. 2P-VSV-1744 ir Nr. 2P-VSV-1746, taip pat ir su 2025 m. gegužės 20 d. priimtais Vaiko situacijos vertinimo sprendimais Nr. 2VSV-1338 ir 2VSV-1339. Pareiškėjas šioje byloje šių atsakovės nurodytų faktinių aplinkybių neginčija.

Komisija pažymi, kad sprendimai, kuriais nenustatyta būtinybė vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį, t. y. Tarnybai užbaigus vertinimo procedūrą, yra laikomi galutiniais administracinės

procedūros sprendimais (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. balandžio 28 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-284-520/2021, 2023 m. rugsėjo 6 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-528-821/2023). Pažymėtina, kad tokia pozicija atitinka ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2024 m. kovo 20 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1270-552/2024, 2025 m. sausio 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1112-602/2025 ir kt.). ir kt.). Nei 2025 m. gegužės 20 d. Vaiko situacijos vertinimo duomenų anketos Nr. 2P-VSV-1744 ir Nr. 2P-VSV-1746, nei 2025 m. gegužės 20 d. priimti Vaiko situacijos vertinimo sprendimai Nr. 2VSV-1338 ir 2VSV-1339 nėra šios bylos nagrinėjimo dalyku, todėl Komisija jų teisėtumo nevertina ir plačiau dėl to nepasisako.

Skundžiamu Atsakymu pareiškėjui pateikta informacija apie atliktą tyrimą pagal jo 2025 m. kovo 18 d. ir 2025 m. balandžio 22 d. skunduose/prašymuose keliamus klausimus (reikalavimus), nurodyta, kad atlikus vaiko situacijos vertinimą, nustatyta, kad vertinimo metu negauta objektyvių duomenų, kad vaikų tėvai netinkamai rūpinasi vaikais, neužtikrina jiems saugios aplinkos. Paaškinata, kad vaiko buvimo vietos funkcijos nustatymas vaiko telefone yra tėvų pasirinkimo teisė ir būdas, kuriuo siekiamam užtikrinti vaiko gerovę ir saugumą. Šios funkcijos vaiko telefone neturėjimas ar atjungimas nėra apibrėžtas jokiais įstatymo normomis ir savaime nelaikytinas vaiko teisių pažeidimu. Rekomenduota tėvams atsižvelgti į geriausius vaiko interesus ir bendradarbiauti su socialines paslaugas teikiančiais specialistais, įsiklausyti į specialistų teikiamas rekomendacijas. Atkreiptas dėmesys, kad pagalbos šeimai teikimo rezultatas yra betarpiškai susijęs su tėvų pozicija dėl vaiko, jo interesų, auklėjimo ir pan., taip pat tėvų įsitraukimo į bendras sprendimų, kurie leistų pasiekti visapusišką vaiko gerovę, paieškas. Priminta, kad vaikai negali būti įtraukiami į tėvų tarpusavio konfliktus, nuteikinėjami kurio nors iš tėvų atžvilgiu, jie turi teisę bendrauti ir matytis su abiem savo tėvais, nepriklausomai nuo to ar tėvai gyvena kartu ar skyriumi. Taip pat nurodyta, kad pareiškėjo 2025 m. kovo 18 d. ir 2025 m. balandžio 22 d. skundų/prašymų pagrindu E. K. atžvilgiu pradėta administracinio nusižengimo procedūra, tačiau tyrimas nebaigtas (ROIK: 25273512191).

Įvertinusi nurodytą teisinį reglamentavimą bei susipažinusi su skundžiamo Atsakymo ir byloje pateiktais rašytiniais įrodymais, šalių paaškinimais, Komisija daro išvadą, kad pareiškėjo skundžiamame Atsakyme jam pateikta apibendrinta informacija apie gautų skundų/prašymų nagrinėjimo rezultatus. Šiame dokumente nurodytos konstatuojamojo pobūdžio aplinkybės dėl atliktų vaiko situacijos vertinimų, aiškinantis galimą vaikų teisių pažeidimą. Skundžiamame Atsakyme nėra suformuluotų jokių privalomojo pobūdžio įpareigojimų pareiškėjui ar kitiems suinteresuotiems asmenims. Šiuo atveju Komisija gali tik patikrinti, ar buvo realizuota pareiškėjo teisė gauti informaciją apie Tarnyboje atliktas procedūras tokia apimtimi, kurių atlikimas buvo būtinas pagal Tarnybos ir Skyriaus veiklą reglamentuojančius teisės aktus.

VAĮ 11 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles. Taisyklių 35 punkte nustatyta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Taisyklių 45 punkte nustatyta, kad atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktuali klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis).

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikoje konstatuota, jog skundžiamo atsakymo, kuriuo pateikiama informacija, teisėtumas ir pagrįstumas turi būti vertinamas suteiktos informacijos išsamumo, tikslumo, teisėtumo ir objektyvumo aspektais (LVAT 2012-12-28 nutartis administracinėje byloje Nr. AS662-538/2012 ir kt.). LVAT taip pat yra nurodęs, jog minėtais teisės principais būtina vadovautis, nustatant, ar pateikta informacija yra pakankama. Spręsdamas dėl informacijos išsamumo principo, LVAT yra konstatavęs, kad išsamumą apsprendžia pateikto prašymo turinys, t. y. teikiama informacija turi atitikti prašymo turinį (LVAT 2012-02-13 nutartis administracinėje byloje Nr. A438-97/2012 ir kt.).

Komisija sprendžia, kad pareiškėjo skundžiamas Atsakymas atitinka VAI 10 straipsnio reikalavimus, t. y. yra motyvuotas, jame nurodytas reikiamas faktinis pagrindas, jis pagrįstas tinkamai taikytomis teisės aktų normomis, jame nurodyta apskundimo tvarka, jis priimtas ir pasirašytas kompetentingo ir įgalioto asmens. Surašydama pareiškėjui skundžiamą Atsakymą, atsakovė veikė savo kompetencijos ribose. Komisija atsakovės veiksmuose, kuriuos Tarnyba ir Skyrius atliko pateikiant pareiškėjui skundžiamą Atsakymą, VAI 3 straipsnio 4, 5, 8, 9 punkto reikalavimų pažeidimų nenustatė. Raštu buvo tinkamai realizuota pareiškėjo teisė gauti informaciją apie Tarnybos ir jos Skyriaus atliktą pareiškėjo 2025 m. kovo 18 d. ir 2025 m. balandžio 22 d. skundų/prašymų nagrinėjimo rezultata.

Komisijos vertinimu, skundžiamas Atsakymas atitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies reikalavimus, įpareigojančius viešojo administravimo subjektą individualų administracinį aktą pagrįsti objektyviais duomenimis (faktais) ir motyvuoti, taip pat atitinka VAI 3 straipsnio 5 bei 9 punktuose įtvirtintus išsamumo ir objektyvumo principus.

Įvertinusi byloje nustatytas faktines aplinkybes ir aktualias teisinio reglamentavimo nuostatas, Komisija sprendžia, kad pareiškėjo Komisijai paduoto skundo argumentai nepaneigia skundžiamo Atsakymo pagrįstumo ir teisėtumo, todėl neturi nei faktinio, nei teisinio pagrindo tenkinti pareiškėjo skundo reikalavimo šį administracinį aktą panaikinti. Taip pat pažymėtina, kad, atmetus skundo reikalavimą dėl skundžiamo administracinio akto panaikinimo, atmetinas ir išvestinis reikalavimas dėl įpareigojimo Tarnybos Skyriui iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2025 m. balandžio 22 d. skundą ir priimti naują sprendimą, nenustačius teisinio pagrindo jį tenkinti. Dėl to, pareiškėjo skundas atmetinas kaip nepagrįstas visa apimtimi.

Komisijos vertinimu, likusieji šalių argumentai laikytini pertekliniais, neturintys tiesioginės juridinės reikšmės kilusio ginčo išsprendimui iš esmės, todėl detalčiau nedėstyti ir neanalizuotini. Pasisakydama šiuo aspektu, Komisija remiasi LVAT ir Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – EŽTT) formuojama praktika, kad pareigos nurodyti priimto sprendimo motyvus apimtis gali skirtis priklausomai nuo sprendimo prigimties ir turi būti analizuojama konkrečių bylos aplinkybių kontekste (LVAT 2008-12-05 nutartis administracinėje byloje Nr. P444-196/2008, 2009-07-24 nutartis administracinėje byloje Nr. P756-151/2009, 2009-11-06 nutartis administracinėje byloje Nr. P525-194/2009, 2013-02-11 nutartis administracinėje byloje Nr. A146-216/2013 ir kt.; EŽTT 1994-04-19 sprendimas byloje Nr. 16034/90 *V. de H. v Netherlands*, 1997-12-19 sprendimas byloje Nr. 20772/92 *H. v Finland*, 1999-01-21 sprendimas byloje Nr. 30544/96 *G. R. v Spain* ir kt.).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 straipsniu, 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo T. K. skundą (byla Nr. AG1-188/11-2025) atmesti kaip nepagrįstą.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Birutė Pranevičienė

Komisijos narės

Daiva Bereikienė

Lionela Gelmanienė